Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Otto Anderssens skole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1900—01 og 1901—02.

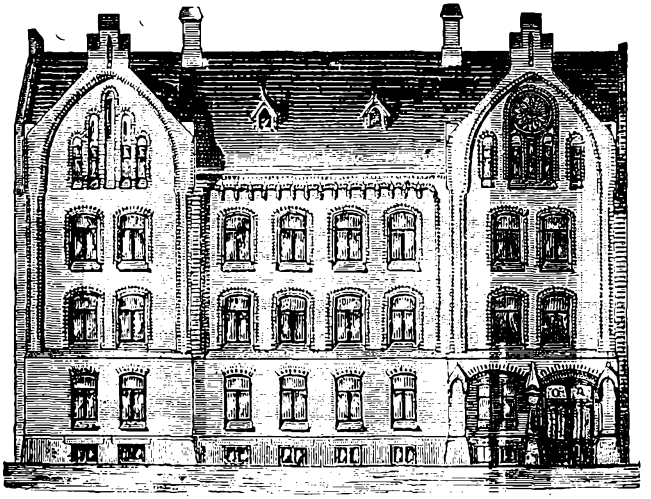

Kristiania
Nationaltrykkeriet
1902

Otto Anderssens skole

Aarsberetning

for

skoleaarene 1900—1901 og 1901—1902

Kristiania
Nationaltrykkeriet
1902

Indhold.

Side.

En skoletur 5

Skolefterretninger

I. Skolens ordning 8

II. Lærerpersonalet 10

III. Disciplene 12

IV. Fagfordelingen 12

V. Timernes fordeling 17

VI. Undervisningen 18

VII. Examina 38

VIII. Forskjelligt 56

En skolereise.

Jeg har altid anseet det som en af skolens opgaver at lærere og elever nu og da kunde gjøre længere eller kortere udflugter sammen, besøge byens naturskjønne omgivelser, andre byer eller steder, hvortil der knyttede sig historiske eller andre interesser. Saaledes har lærere og elever sammen besøgt Krokkleven, Hurdalen med glasverket, Oscarsborg og Drøbak, Eidsvolds verk og rigsforsamlingens bygning foruden flere nærliggende steder i omegnen. Fra disse udflugter har vi alle medbragt ikke alene gode indtryk og minder, men vi har ogsaa lært et og andet, som har været ligefrem oplysende og nyttigt.

Det havde været et gammelt ønske hos mig, at mine elever ogsaa kunde faa anledning til at hilse paa sine kamerater i andre byer, eller se disse som gjæster hos sig forat de i nogle dage kunde pleie kameratslig samvær og gjøre sig bekjendt med de forhold, hvorunder de gjensidig tilbringer sit ungdomsliv. Det var da naturligt, at jeg først tænkte paa den by, fra hvis høiere skole jeg selv er udgaaet, Fredrikshald, saameget mere som denne har minder fra en lysende daadstid, som maa gjøre enhver sund ungdom varm, og den ogsaa forøvrigt i sin natur og i sit virksomhedsliv har meget, som kan fængsle sindet og give nyttig viden

om vort lands vilkaar. Fredrikshalds skoles rektor D. F. Knudsen, til hvem jeg staar i et gammelt discipels- og venskabsforhold, gik med glæde ind paa min tanke, og resultatet af forhandlingerne blev da, at Fredrikshalds skoles gymnasium først skulde besøge Kristiania, og saa min skoles gymnasium Fredrikshald. Forudsætningen var, at eleverne skulde bo hos hverandre.

Søndag 5te mai 1901 kom da omtrent 30 gymnasiaster, hvoriblandt nogle piger, til Kristiania, hvor de modtoges af sine værter. Med gymnasiasterne fulgte rektor Knudsen, adjunkt F. Jensen og frøken Karen Andersen. Før middag besaa de nationalgalleriet og skulpturmusæet, hvor professor Dietrichson med stor elskværdighed viste dem om. Efter at man havde spist middag i familierne, besaaes Holmenkollen og Voxenkollen. Aftenen tilbragtes i Holmenkollens sportsstue med taler, sang og dans. Mandag 6te benyttede gjæsterne dagen til at bese byen og omegn. Om aftenen var de sammen med sine værter og andre af min skoles gymnasium og flere af skolens lærere og lærerinder i Nationalteatret, hvor J. B. Bulls „Tordenskjold“ blev spillet under meget bifald. Den følgende dag reiste gjæsterne hjem.

Den 10de mai afreiste omtrent 30 af min skoles gymnasiaster paa gjenbesøg til Fredrikshald. Desuden medfulgte jeg selv, skolens to inspektører d'hrr. Østbye og Holtsmark og frøken Regine Anderssen. Vi fik den mest gjæstfrie modtagelse; baade lærere og elever indlogeredes i byens hjem. Efter middagen samledes man i skolens vakre gymnastiksal, hvor to af Fredrikshalds skoles gymnasiaster holdt foredrag over episoder af Fredriksstens krigshistorie. Senere besaaes fæstningen med dens talrige historiske mindesteder under premierløitnant Zimmers' kyndige ledelse. Om aftenen holdtes et meget belivet bal i teatrets festi-

vitetslokale, hvori ogsaa flere af Fredrikshalds skoles lærere deltog med sine fruer.

Den næste dag, den 11te mai, besaaes byen, den vakre park om det gamle herresæde Rød, og Tistedalen med sin interessante natur og mangeartede industrielle virksomhed. Paa Katherineholms jernværk vistes gymnasiasterne velvillig rundt af disponenten, hr. Isaachsen. Middagen og eftermiddagen tilbragtes i familierne, og afreisen foregik dels om aftenen dels den næste dags morgen. Veiret havde den hele tid været vaarligt og varmt, og dette i forbindelse med den store gjæstfrihed, som vistes os og det meget seværdige, som Fredrikshald og Fredrikssten frembyder, gjorde vor reise til et af vore uforglemmelige minder. Jeg bringer herigjennem rektor Knudsen og Fredrikshalds lærere, gymnasiaster og deres hjem min og min skoles varmeste tak.

Otto Anderssen.

Skoleefterretninger.

I. Skolens ordning.

Otto Anderssens skole, som oprettedes i 1880 og saaledes har bestaaet i 22 aar, omfatter 5-aarig forskole, 4-aarig middelskole og 3-aarigt gymnasium, realgymnasium og sprogligt-historisk gymnasium. Skolen har kun enkelt opstigende klasser og er beregnet paa 300 elever som normalt elevtal. Den har ret til at afholde middelskoleexamen og examen artium med samme virkning som offentlige skoler.

Haandgjerning er optaget som obligatorisk fag i alle forskolens og middelskolens klasser. I de to første forklasser drives forskjelligt slags frøbelarbeide, i 3die og 4de forklasse drives papsløid og i de høiere klasser træsløid med arbeidstegning.

Om ordningen af de nye gymnasier hidsættes følgende oplysninger:

1ste klasse er udelt. Dens formaal er dels at give en afsluttende dannelse i tilslutning til middelskolen, dels at forberede for gymnasiets høiere klasser. Ved udgangen af 1ste klasse afholdes offentlig examen med censor i naturfag (kemi og fysiologi med sundhedslære), og i perspektivtegning. Desuden afholdes prøve i engelsk skriftlig og mundtlig uden censor som almindelig

aarsprøve. De elever, som bestaar examen i 1ste klasse, og som ønsker at fortsætte sin skolegang, har at træffe valg mellem:

a) reallinjen

b) den sproglig-historiske linje.

Den første har sit tyngdepunkt i de mathematisk-naturvidenskabelige fag, den sidste i moderne sprog. Indtil videre kan ogsaa latin indtræde i de to øverste klasser med indskrænkning af undervisningen i norsk, engelsk og fransk. Latinlæsende elever har at underkaste sig offentlig prøve med censor i fransk ved udgangen af anden klasse.

Skolen har for tiden i virksomhed realgymnasium og sproglig-historisk gymnasium uden latin.

Timefordelingstabel.

a = reallinjen. b = sproglig- historisk linje. c = sproglig- historisk linje med latin.

Linje.	a			b			c		
Klasse.	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Religion	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Norsk	4	5	4	4	6	5	4	5	4
Tysk	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Engelsk	4	2	2	4	7	7	4	2	2
Fransk	4	2	2	4	4	3	4	5	
Latin								7	11
Historie	3	3	3	3	5	5	3	3	3
Geografi	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Naturfag	4	5	5	4	1	1	4	1	1
Matematik	4	6	6	4	2	2	4	2	2
Tegning	2	2	1	2			2		
Sum	30	30	30	30	30	30	30	30	30

Hertil kommer 6 timer ugentlig legemsøvelser og sang.

For adgang til krigsskolens artillerilinjer kræves for tiden realartium eller artium paa en af de øvrige linjer med tillægsprøve i mathematik og naturfag; til kavaleri- og infanterilinjerne giver enhver artium adgang. Paa ingeniørlinjen optoges kun udexaminerede teknikere.

Den tekniske høiskole vil efter forslaget bygges paa realartium eller paa sproglig-historisk artium med tillægsprøve.

For universitetsstudiernes vedkommende er endnu ingen bestemmelse vedtaget, men sandsynligvis vil den nuværende 2den examen bortfalde og erstattes af prælimiære prøver i filosofi, latin, nyere kulturhistorie og nyere sprog, som vil paa engang tjene til at supplere skoleundervisningen og forberede for de forskjellige embedsstudier.

II. Lærerpersonalet.

Skolens lærerpersonale var i skoleaaret 1900—1901 følgende:

Bestyrer:

Anderssen, Otto, cand. mag., f. 1851, bestyrer siden 1880.

Inspektører:

Østbye, Niels, cand. mag., f. 1866, lærer siden 1889, inspektør siden 1893.

Holtsmark, Gabriel, cand. real., f. 1867, lærer siden 1893, inspektør siden 1900.

Blaker, Sigvald, prest, f. 1848, lærer siden 1881.

Grøndahl, O. A., cand. phil., f. 1847, lærer siden 1881.

Fritz, R. E., amanuensis, f. 1845, lærer siden 1886.

Mørland, J., cand. mag., f. 1860, lærer siden 1890.

Bentzen, Louis, kaptein, f. 1864, lærer siden 1892.

Mellbye, Chr., cand. mag., f. 1868, lærer siden 1892.

Dahl, Konrad, præst, f. 1843, lærer siden 1897.

Elstad, Kr., seminarist, f. 1867, lærer siden 1897.
Halling, S., cand. theol., f. 1866, lærer siden 1898.
Braaseth, S., cand. mag., f. 1867, lærer fra 1897—1898, ansat paany 1900.
Borchsenius, J., cand. mag., f. 1870, lærer siden 1899.
Brun, Yngvar, cand. theol., f. 1862, lærer siden 1899.
Arctander, N., overlærer, f. 1841, lærer siden 1899.
Eliassen, E., stud. philol., f. 1868, lærer siden 1899.
Ihle, O., stud. real, f. 1873, lærer siden 1900.
Nøstdahl, S. O., reallærer, f. 1868, lærer siden 1900.
Smith-Christensen, premierløitn., f. 1877, lærer siden 1900.
Larsen, A., adjunkt, f. 1864, lærer siden 1900.
Anderssen, Regine, f. 1856, lærerinde siden 1881.
Nerdrum, Dagny, f. 1866, lærerinde siden 1890.
Møller, Maren, f. 1865, lærerinde siden 1892.
Paulsen, Margit, f. 1875, lærerinde siden 1898.

Ved begyndelsen af skoleaaret 1901—1902 fratraadte cand. theol. S. Halling og stud. real. Ihle, begge for uforstyrret af skolearbeide at fortsætte sine universitetsstudier. I oktober 1901 afgik overlærer Arctander ved døden. Hans timer deltes mellem stud. philol. Eliassen og stud. phil. Edv. Bull. Som nye lærere ansattes cand. real. A. Haugerud, f. 1863, inspektør ved Nissens skoles seminar, adjunkt ved Kristiania borgerskole Olaf Domaas, f. 1867, og cand. mag. J. A. Refsdahl, f. 1872. Under inspektør Holtsmarks fravær paa en stipendiereise fra oktober 1901 ansattes som vikarer for ham adjunkt Magnus Alfsen, frøken E. Stephansen og cand. phil. F. Bugge. Andre vikariater har været udførte af cand. mag. Moe, stud. philol. Christiansen, premierløitn. J. G. Kohmann, fru Julie Getz og frøken Bache.

Skolens sekretær er inspektør N. Østbye. Skolens kasserer er frk. Regine Anderssen. Skolens vagtmester er Fredrik Stenstrup.

III. Disciplene.

Discipeltallet var i 1900—1901 267, hvoraf i gymnasierne 84, i forskolen og middelskolen 183. Der var 14 klasser. I 1901—1902 var discipeltallet 265, hvoraf i gymnasierne 93, i forskolen og middelskolen 172. Der var 14 klasser. Af eleverne var 36 udenbys.

IV. Fagfordelingen.

Her anføres fagfordelingen i aarsberetningens sidste aar, 1901—1902. For inspektør Holtsmark er hans vikarer opført:

Bestyreren:	Engelsk	i 3 rg.	5 timer
	Fransk	i 3 lg.	3 —
	Norsk	i 2 sp.-hist. g.	1 —
	Historie	i 1 g.	3 —
	Engelsk	i 1 g. A	4 —
	Græsk litteratur	i 3 lg.	1 —
			— — — — 17 timer.
Østbye:	Historie	i 3 rg. og 3 lg.	3 timer
	Historie	i 2 rg. og 2 sp.-hist.	3 —
	Historie	i 2 sp.-hist.	2 —
	Engelsk	i 1 g. B.	4 —
	Engelsk	i 4 m.	5 —
	Engelsk	i 2 m.	5 —
	Historie	i 4 m.	3 —
	Geografi	i 2 m.	2 —
			——— 27 timer.
Blaker:	Religion	i 3 rg. og 3 lg.	2 timer
	Religion	i 2 rg. og 2 sp.-hist.	1 —
	Religion	i 1 g.	1 —
			——— 4 timer.

Dahl:	Norsk	i 3 rg. A	2 timer	
	Religion	i 4 m.	1 —	
	Religion	i 3 m.	2 —	
	Religion	i 2 m.	2 —	
	Religion	i 1 m.	2 —	
				9 timer.
Brun:	Norsk	i 3 lg. og 3 rg. B.	2 timer	
	Norsk	i 1 g. B.	4 —	
				6 timer.
Mørland:	Oldnorsk	i 3 lg. og 3 rg.	2 timer	
	Norsk	i 1 g. A.	4 —	
	Tysk	i 1 g.	3 —	
				9 timer.
Refsdahl:	Norsk	i 2 rg. og 2 sp.-hist.	5 timer	
	Norsk	i 3 m.	4 —	
	Tysk	i 3 m.	5 —	
	Tysk	i 1 m.	6 —	
	Norsk	i 5 f.	8 —	
				28 timer.
Mellbye:	Tysk	i 3 lg.	2 timer	
	Tysk	i 2 rg. og 2 sp.-hist.	3 —	
	Norsk	i 4 m.	4 —	
	Tysk	i 4 m.	5 —	
	Norsk	i 2 m.	4 —	
	Tysk	i 2 m.	5 —	
	Historie	i 2 m.	2 —	
	Geografi	i 2 m.	2 —	
				27 timer.
Eliassen:	Latin	i 3 lg.	7 timer	
Bull:	Latin	i 3 lg.	2 timer	
Braaseth:	Engelsk	i 2 rg. og 2 sp.-hist. g.	2 timer	
	Engelsk	i 2 sp.-hist. g.	5 —	
	Fransk	i 2 rg. og 2 sp.-hist. g.	2 —	
	Fransk	i 2 sp.-hist.	2 —	
	Engelsk	i 3 m.	5 —	
	Historie	i 3 m.	3 —	
				19 timer.

Borchsenius:	Fransk i 1 g.	4 timer	
	Engelsk i 3 lg.	3 —	
	Geografi i 4 m.	2 —	
			9 timer.
Fritz:	Kemi og Naturhist. i 3 rg.	2 timer	
Haugerud:	Geografi i 3 rg.	1 time	
	Geografi i 2 rg. og 2 sp.-hist. g.	1 —	
	Naturhist. i 2 rg. og 2 sp.-hist. g.	1 —	
			3 timer.
Domaas:	Mathematik i 3 rg.	6 timer	
Larsen:	Mathematik i 3 lg.	3 timer	
Frk. Stephansen:	Fysik i 3 rg.	4 timer	
	Fysik i 2 rg.	4 —	
	Mathematik i 2 rg.	6 —	
	Mathematik i 1 g. B.	4 —	
	Geografi i 1 rg.	1 —	
			19 timer.
Alfsen:	Mathematik i 2 sp.-hist. g.	2 timer	
Bugge:	Tegning i 2 rg.	2 timer	
Smith-Christensen:	Tegning i 3 rg.	2 timer	
	Tegning i 1 g.	4 —	
	Tegning i 4 m.	4 —	
	Tegning i 3 m.	2 —	
	Naturfag i 1 g.	4 —	
			16 timer.
Nøstdahl:	Mathematik i 1 g. A.	4 timer	
	Mathematik i 4 m.	5 —	
	Mathematik i 3 m.	5 —	
	Mathematik i 2 m.	5 —	
	Naturfag i 4 m.	3 —	
	Naturhist. i 3 m.	2 —	
	Naturhist. i 2 m.	2 —	
	Naturhist. i 1 m.	3 —	
	Naturhist. i 5 f.	2 —	
			31 timer.

Grøndahl:	Sang i gymnasiet	1 time	
	Sang i 3 m.	1 —	
	Sang i 2 m.	1 —	
	Sang i 1 m.	1 —	
	Sang i 5 f.	1 —	
			5 timer.
Bentzen:	Gymnastik i 3 lg. og 3 rg.	3 timer	
	Gymnastik i 2 g. og 1 g.	3 —	
	Gymnastik i 4 m.	3 —	
	Gymnastik i 3 m., 2 m., 1 m.	3 —	
	Gymnastik i 5 f. og 4 f.	3 —	
			15 timer.
Elstad:	Sløid i 4 m.	4 timer	
	Sløid i 3 m.	4 —	
	Sløid i 2 m.	4 —	
	Sløid i 1 m.	2 —	
	Sløid i 5 f.	2 —	
	Skrivning i 2 m.	1 —	
	Skrivning i 1 m.	2 —	
	Skirvning i 5 f.	2 —	
	Regning i 1 m.	5 —	
	Tegning i 2 m.	2 —	
	Tegning i 1 m.	2 —	
	Tegning i 5 f.	2 —	
			32 timer.
Frk. Møller:	Geografi i 1 m.	2 timer	
	Religion i 5 f.	3 —	
	Regning i 5 f.	4 —	
	Geografi i 5 f.	2 —	
			11 timer.

Desuden klasselærerinde i 3 f.

Frk. Nerdrum:	Norsk i 1 m.	5 timer	
	Historie i 1 m.	3 —	
			8 timer

Desuden klasselærerinde i 2 f.
Frk. Anderssen: Historie i 5 f. 3 timer
Desuden klasselærerinde i 1 f.
Frk. Paulsen klasselærerinde i 4 f.

3die realgymnasieklasse har været delt i norsk. 1ste gymnasieklasse har været delt i norsk, tysk, engelsk, mathematik og tegning. 4 m. og 3 m. har været delt i sløid og tegning. — Frøken Møller har læst extratimer i mathematik med et parti af 4 m.

Hr. Domaas og frk. Stephansen har læst extratimer i mathematik i 3 rg.

V. Timernes fordeling sees af følgende tabel.

Fag.	Religion	Norsk og oldnorsk	Tysk	Latin	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathematik og regning	Naturfag	Skrivning	Tegning	Sang	Gymnastik	Sløjd	Sum
3 rg.	2	4			5	3	3	1	6	6		2	1	3		36 timer
3 lg.	2	4	2	10	3	3	3	1	3				1	3		35 —
2 rg.	1	5	3		2	2	3	1	6	5		2	1	3		34 —
2 sp. hist.g . . .	1	6	3		7	4	5	1	2	1			1	3		34 —
1 rg.	1	4	3		4	4	3	1	4	4		2	1	3		34 —
4 m.	1	4	6		5		3	2	5	3	[1])	2		3	2	36 —
3 m.	2	4	5		5		3	2	5	2	[1])	2	1	3	2	36 —
2 m.	2	4	5		5		2	2	5	2	1	2	1	3	2	36 —
1 m.	2	5	6				3	2	5	3	2	2	1	3	2	36 —
5 f.	3	8					3	2	4	2	2	2	1	3	2	32 —
4 f.	3	8					2	3	5	1	3		1	3	2	31 —
3 f.	3	7					3	3	4		3				1	24 —
2 f.	3	9						3	5		2				2	24 —
1 f.	3	12							5		3				1	24 —

[1]) Hjemmeskrivning.

VI. Undervisningen.

A. Forskolen.

1ste forklasse.

Religion: De vigtigste begivenheder i 1ste Mossebog af Jesu liv fortælles og gjengives i tilslutning til Vogts lille bibelhistorie. Nogle lette salmevers og bønner lærte mundtlig.

Norsk: Med anvendelse af skrive-læsemethoden har børnene lært at læse rent og sammenhængende efter F. Hansen Daldorfs: Norsk læsebog for begyndere. Dernæst er læst omtrent 40 sider af Pauss og Lassens læsebog 1ste del. — Smaafortællinger, eventyr og lette vers er lært af eleverne. Sidste halvaar afskrift paa skolen efter læsebogen.

Regning: Eleverne har lært at skrive tallene indtil 500. Addition og subtraktion ved rækketælling dels paa tavle, dels som hovedregning. Indøvelse af praktiske exempler. Forøvelser til multiplikation og division.

Skrivning: De latinske bogstaver efter afskrift paa vægtavlen indøves paa dobbeltlinjeret tavle og senere i dobbeltlinjeret skrivebog. I den sidste del af aaret sammenskrift. Øvelse i taktskrivning paa tavle af de smaa bogstaver.

Haandgjerning: Stikning og udsyning paa pap af forskjellige figurer.

2den forklasse.

Religion: Det gamle testamente til «Makkabæerne» og det nye testamente til «Den Helligaands udgydelse» efter Vogts lille bibelhistorie. 1., 2., 3., 4., 5., og 7 bud mundtlig uden Luthers forklaring. Et par lette salmevers. I de sidste maaneder er børnene gjort bekjendt med salmebogen.

Norsk: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog i modersmaalet fra side 40 til side 222. Enkelte vanskeligere stykker er oversprungne. Samtale om og gjengivelse af det læste. Smaadigte lærte udenad. Daglig afskrift efter bog hjemme. 1 time om ugen diktat, af og til skriftligt samarbeide ved hjælp af billeder (øvelse i sætningsdannelse, beskrivelser og korte fortællinger).

Historie: I de sidste maaneder er benyttet 1 time af norskundervisningen til at fortælle de lettere gude- og heltesagn.

Geografi: Først er skoleværelset, skolebygningen med nærmeste gader samt byen og omegn gjennemgaaet ved tegning paa tavlen. Derpaa gjennemgaaet efter kart Norge samt oversigt over Europa, endelig de 5 verdensdeles og verdenshaves navne og beliggenhed. Karttegning efter Floods methode.

Regning: Tallene til 100000 læst og skrevet. Addition og subtraktion af indtil sekszifrede tal. Multiplikation med enzifret multiplikator. Hovedregning.

Skrivning: Øvelser i skjønskrift i dobbeltlinjeret skrivebog. Taktskrivning i de smaa bogstaver i dobbelt linjeret bog efter Danielsen og Heikes skrivesystem.

Haandgjerning og tegning: Syøvelser og tegneøvelser i oprudet bog (Floods fortegninger).

Sang: Enstemmige sange og salmer.

3die forklasse.

Religion: Det gamle testamente efter Vogts lærebog. Katekismens 1ste og 2den og 3die part uden Luthers forklaring. Nogle salmevers af Landstads salmebog.

Norsk: Læsning efter forberedelse hjemme i Pauss og Lassens læsebog i modersmaalet 1ste del fra side 222 bogen ud samt enkelte stykker foran, som var forbigaaede i 2den klasse. Udenadlæsning af vers, afskrift efter læsebogen

3 gange ug. hjemme, diktat 2 gange ug. Skriftligt samarbeide som i 2den klasse. Ordklasserne gjennemgaaet. Skriftlige øvelser i grammatik.

Historie: Fortællinger af Norges historie fra Halvdan Svarte til 1319.

Geografi: Europa gjennemgaaet. Jordens form og bevægelse lært ved hjælp af Globus. Karttegning.

Skrivning: Fortsatte øvelser i skjønskrift i dobbeltlinjeret skrivebog efter trykte forskrifter. Taktskrivning. De store bogstaver paa samme maade som i 2den klasse. Danielsen og Heikes skrivesystem, 1ste og 3die hefte.

Regning: Multiplikation med flerzifret multiplikator og division med enzifret divisor. Anvendte opgaver efter Johannesens regnebog 1ste hefte.

Haandgjerning: Papsløid. Forskjellige gjenstande tegnes, udskjæres og sammensættes.

Sang: Enstemmige sange og salmer.

4de forklasse.

Religion: Vogts lille bibelhistorie fra det «nye testamente» bogen ud, læst og repeteret. Katekisme (Bangs udgave) 1ste 2den part læst og repeteret. Salmer: No. 5, 81, 137, 186, 315, 330, 525.

Norsk: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog II 1ste afdeling, med overspringelse af enkelte stykker.

Enkelte digte lærte udenad.

Grammatik og analyse efter Platous exempelsamling til side 20. Diktat og afskrift 2 gange ugentlig. Øvelser i lette stile ved skriftligt samarbeide paa tavlen hver 14de dag.

Historie: Kristiansens lærebog i historie for folkeskolen (1ste udgave) side 1—85. Repetition.

Geografi: Horns lille geografi læst og repeteret. Øvelse i karttegning.

Naturhistorie: Ved hjælp af billeder og fortællinger gjennemgaaet de vigtigste typer af pattedyrene. Eleverne har i den paafølgende time gjenfortalt det gjennemgaaede. Læst efter Sig. Thors: «Billeder og beskrivelser af almindelige dyr».

Regning: Repetition af foregaaende aars pensum. Division med to og trezifret divisor. Hovedregning med alle fire regningsarter. Af metrisk maal og vegt, kroner og øre gjennemgaaes kun navne og forholdstal. Tidsmaal og tælleenheder i alle fire regningsarter. Hjemmeregning 2 gange ug. efter Johannesens regnebog 1ste hefte.

Skrivning: Taktskrivning efter Heike- og Danielsens skrivesystem hefte I og II. Afskrift efter læsebog.

Sløid: Paparbeide efter model.

Gymnastik: Gjennemgaaet tabel I—III af kapt. Bentzens bog. Leg og kampøvelser efter senere tabeller.

Sang: Enstemmige sang og sangøvelser.

5te forklasse

Religion, 3 timer ugentlig: Klaveness's bibelhistorie for middelskolen fra begyndelsen til det nye testamente. Katekisme (Bangs udgave) fra begyndelsen til de to første spørsmaal i 5te part. Salmer i Landstads salmebog: No. 266, 91, 399, 136 og repeteret 131, 150, 47, 20, 92 og 350. Bibellæsning efter de i bibelhistorien opgivne stykker.

Norsk, 8 timer ugentlig: Læsning i Pauss og Lassens læsebøger II 2 og 3 i 3 ug. timer. Hofgaards lille grammatik fra begyndelsen til § 23 (objekt). Derpaa læst § 36—§ 41. (Hovedsætninger, substantiviske og adverbiale bisætninger). Derhos er alt om verbet først gjennemgaaet mundtlig, derpaa læst efter grammatiken. Analyse efter Platous exempelsamling. Gram. og analyse to timer ug. Digte

1 time ugentlig: Diktat og afskrift en gang ug. En enkelt gjenfortælling.

Historie, 3 timer ugentlig: Oskar Kristiansens lærebog for folkeskolen fra begyndelsen til Norge efter 1814.

Geografi, 2 timer ugentlig: Horns lille geografi (og det tidligere brugte schema) fra begyndelsen ud. Repetition ved at skrive navne paa trykt omrids af landene.

Naturhistorie, 2 timer ugentlig: Af Sig. Thors «Billeder og beskrivelser af almindelige dyr» fra side 19 bogen ud. Stoffet udvidet ved fortællinger og oplæsning. — Vaarplanterne og de vigtigste trær og buske efter Sørensens lærebog.

Regning, 4 timer ugentlig: En kort repetition af multiplikation og division samt tidsmaal og tælleenheder. Forberedende øvelser i decimalbrøk. De fire regningsarter i decimalbrøk med ubenævnte og benævnte tal (Johannesens regnebog 2det hefte). Hovedregning med hele og decimale tal og skriftlige øvelser efter Nicolaisens opgaver 1ste og 2det hefte. Som hovedregning er ogsaa anvendt lette opgaver i enkelt reguladetri.

Tegning, 2 timer ugentlig: 1ste og 2det hefte af H. Pettersens tegneapparat.

Skrivning, 2 timer ugentlig: 3die og 4de hefte af Heike og Danielsens skrivebøger. Skrivning efter læsebogen og efter afskrift.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Som 4de forklasse.

Sløid, 2 timer ugentlig: Kniv- og høvløvelser, arbeidet penneskaft, pegepinder, blomsterpinder.

Sang, 1 time ugentlig: Efter den tidligere plan.

B. Middelskolen.

1ste middelklasse.

Religion, 2 timer ugentlig: Klaveness's bibelhistorie fra side 48—85. Klaveness's forklaring fra side 1—31. Læsning af kristelige fortællinger. Salme 150, 351, 20.

Norsk, 5 timer ugentlig: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog II. 3 fra side 329—485. Flere digte lært udenad. Hofgaards lille grammatik § 60—65, § 36—41. Repeteret fra § 1—36. Analyse efter Platous exempelsamling. Skriftlige øvelser i grammatik. Diktat 1 gang ugentlig. Gjenfortælling hver 14de dag. I sidste halvaar enkelte beskrivende og fortællende stile.

Tysk, 6 timer ugentlig: Knudsen og Kristiansens lærebog i tysk for begyndere side 1—72 (konjunktiv) med repetition. Alle samtaler er lært udenad, replikerne er fordelt mellem elever. Enkelte fri samtaler. Ligesaa er de sammenhængende stykker lært udenad. De grammatiske regler bag i bogen og de uregelmæssige verber er læst som lekser. Skriftlige øvelser (retroversioner, bøiningsøvelser) en gang ugentlig.

Historie, 3 timer ugentlig: Sigurd Høsts „Lærebog i verdenshistorie for middelskolen“ fra begyndelsen til side 120.

Geografi, 2 timer ugentlig: Geelmuydens geografi (ved Halvorsen) fra begyndelsen til „De britiske øer“. Udfyldning af hektograferede karter over Norges amter efter hukommelsen.

Naturhistorie, 3 timer ugentlig: Botanik efter Sørensens nye lærebog. Gjennemgaaet de i bogen anførte høsttyper af planter samt flere andre. Zoologi fra begyndelsen til side 100.

Regning, 5 timer ugentlig: Indøvet tallenes opløsning i enkelte faktorer. Det mindste fælles multiplum; det største fælles maal. Derefter begyndelsesgrundene i brøk, udvidelse og forkortning. Efter Johannesens regnebogs 2det hefte (10de oplag) gjennemgaaet almindelig brøk i de fire regningsarter til side 35 no. 14. I hovedregning benyttet Nicolaisens regnebogs 2det hefte. En gang ugentlig hjemmeregning. Regnet flere stykker i enkelt reguladetri.

Tegning, 2 timer ugentlig: 3die og 4de hefte af H. Petersens tegnebøger.

Skrivning, 2 timer ugentlig: 4de og 5te hefte af Heike og Danielsens skrivebøger. Skrivning efter læsebog og efter opskrift.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Bentzens tabeller III—XI. Boldlege og andre lege ude og inde.

Sløid, 2 timer ugentlig: Forarbeidet forskjellige gjenstande efter modelrækken som klædeshænger, hammerskaft, krumkagerul, vippepinde, ottekantet brikke, baltræ, oval brikke, spekefjæl og som mellemarbeide for flinkere elever nøgleskjolde og andre ting efter modelrækken.

Sang, 1 time ugentlig: Efter den tidligere plan.

2den middelklasse.

Religion, 2 timer ugentlig: Brun og Platous bibelhistorie fra side 120 bogen ud. Klaveness's forklaring side 31—67. Jule-, paaske- og pintsesalmer. Læsning af og til af kristelige fortællinger.

Norsk, 4 timer ugentlig: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog III. 1. dels med, dels uden hjemmeforberedelse. Grammatik og analyse 1 time ugentlig: Sætningslære efter et dikteret schema og Hofgaards lille grammatik til § 36. Retskrivningsregler efter Aars, analyse efter Platous exempelsamling. Digte lært udenad og fremsagt. Øvelser i diktat. Beskrivende og fortællende stile hver 3die uge.

Tysk, 5 timer ugentlig: Først repeteret gloser og bøininger i Knudsen og Kristiansens tyske begynderbog fra begyndelsen. Dernæst læst fra side 86 (modale verber) bogen ud. Gundersens „Tyske læsestykker I", til side 26, dels statarisk, dels kursorisk. De stataríske stykker lært udenad; dertil knyttet spørsmaal af læreren. Gundersen tysk grammatik for middelskolen (1899) repeteret sub-

stantivernes bøining § 69—82; dernæst læst verberne § 119—145. Læst § 97—119 (adjektiver, talord, pronominer) uden anm., § 53—68 (substantivernes kjøn). Efter Gundersens samtaleøvelser læst bag i bogen: „Wörter und Ausdrücke aus dem Schulleben". Stil 1 gang ugentlig hjemme og paa skolen efter exempler i læsebogen.

Engelsk, 5 timer ugentlig: Brekkes læsebog i engelsk for begyndere fra begyndelsen til side 65. Det hele pensum er delvis lært udenad. Afskrift, senere diktat 1 à 2 gange ugentlig.

Historie, 2 timer ugentlig: Ræders historiske lærebog for middelskolen fra „Den nyere tid" til Norden 1660—1720 (side 180).

Geografi, 2 timer ugentlig: Horns geografi for middelskolen (udgave 1898). Fra Frankrige (side 60) til Asia (side 100).

Mathematik, 5 timer ugentlig: Regning: Gjennemgaaet og repeteret brøklæren i sin helhed efter Ole Johannesens lærebog 2det hefte (8de udgave). Efter 3die hefte (9de udgave) gjennemgaaet enkel og sammensat reguladetri, procentregning. Hovedregning. Geometri. Konstruktioner efter A. Petersen „Indledende kursus i plangeometri" Bonnevies geometri (ved Eliassen) fra begyndelsen til 2den bog. Johannesen arithmetik fra begyndelsen til division (side 26). Skriftlige øvelser hjemme og paa skolen.

Naturfag, 2 timer ugentlig: Botanik efter Sørensens lærebog. Gjennemgaaet flere høstplanter, derefter læst soleiefamilien, korsblomstrede, kurvblomstrede, erteblomstrede rakletrær, græsfamilier, bartrær, udenlandske planter, Linnés plantesystem, læbeblomstrede, ask, løn, lind og alm. Zoologi efter Sørensens lærebog fra side 43—120.

Tegning, 2 timer ugentlig: Øvelser i frihaandstegning efter vægplancher. Stiliserede bladformer. Tegningen farvelagt og optrukket med tusch.

Skrivning: Hjemmeskrivning efter bog, og øvelser efter forskrift opskrevet i bøgerne.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Som 1ste middelklasse.

Sløid, 2 timer ugentlig: Arbeidet bøttefødder, blomsterskamler, kasser, byggeklodskasser, saltkar og enkelte andre gjenstande.

Sang, 1 time ugentlig: Efter den tidligere plan.

3die middelklasse.

Religion, 2 timer ugentlig: Brun og Platous bibelhistorie repeteret. Klaveness's forklaring repeteret.

Norsk, 4 timer ugentlig: Læsning regelmæssig 2 timer ugentlig efter Pauss og Lassens lærebog III. 2. Hofgaards lille grammatik § 1—41. Analyse. Digte lært udenad og fremsagt regelmæssig 1 time hver uge. Af og til diktat. 15 stile af fortællende og skildrende indhold skrevet.

Tysk, 5 timer ugentlig: Gundersen tyske læsestykker II. Som pensum læst: Geschichte vom Hunde, Die Kreuzotter, Das Erkennen, Friedrich der Grosse, Aus dem Leben Friedrich's des Grossen, Friedrich Barbarossa, Der Glockenguss zu Breslau, Der Løwe, Die Schwalbe, Das Glück durch die Gelbwurst, Deutsche Helden, Andreas Hofer, Napoleons Zug nach Russland. Desuden kursorisk læsning. Gundersen og Larsens grammatik § 106 til Syntaxen kap. IV, om ordstillingen. Repetition af formlæren. Taleøvelser i tilslutning til det statariske pensum. Afvekslende 1 skolestil og 1 hjemmestil efter Kristiansens tyske stiløvelser.

Engelsk, 5 timer ugentlig: Brekke, lærebog i engelsk for begyndere side 63—74. Brekke, ny engelsk læsebog for middelskolen $30^1/_2$ side af pensum: Dick Whittington, The Speaking Shop, The Lost Camel, The White Rabbit, The Golden Touch, Bees, The Eagle's Nest, Trees and Shrubs, The Seasons, The Strait of Dover, David Copperfield,

England as it was and is, The Chimeney Sweeper's Holiday. Desuden 7 sider statarisk og 32 sider kursorisk.

Løkkes mindre grammatik, formlæren fra § 40—91. 16 skriftlige øvelser, gjenfortællinger, diktater, spørsmaal og svar.

Historie, 3 timer ugentlig: Ræders lærebog 1ste udgave side 193 bogen ud.

Geografi, 1 time ugentlig: Horns geografi 4de udgave fra Asien til Europa side 1—58. Desuden fysisk geografi.

Mathematik, 5 timer ugentlig: Arithmetik 2 timer ugentlig. Johannesens lærebog 4de udgave. Repeteret endel af multiplikationslæren; derefter gjennemgaaet fra divisionslæren til ligninger. Repetition. Geometri, 2 timer ugentlig: Bonnevies lærebog ved Eliassen 9de udgave, fra parallelle linjer pag. 34 til pag. 81, 3die bog. Repetition. Praktisk regning efter Johannesens regnebogs 3die hefte (12te udgave), procent- og renteregning. Hovedregning. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Naturfag, 2 timer ugentlig: Botanik efter Sørensens nye lærebog. Gjennemgaaet oversigten over planternes ydre dele. pag. 38—43. Derefter gjennemgaaet soleiefamilien, erteblomstrede, korsblomstrede, stjerneplanterne, græsfamilien, bartræerne og blomsterløse planter. Hele botaniken repeteret. Zoologi efter Sørensens lærebog 7de udgave, repetition fra pag. 28 bogen ud. G. Holtsmarks fysik fra begyndelsen til pag 40.

Tegning, 2 timer ugentlig: Gjennemgaaet de elementære regler for frihaandsperspektivet. Øvelser i perspektivisk gjengivelse af geometriske former. Paabegyndt tegning af enkelte simple grupper.

Gymnastik 3 timer ugentlig: Bentzens bog tabel III—XI.

Sløid, 2 timer ugentlig: Øvelserne har været spikring, sammensætning med skruer og formarbeider. Hovedarbeiderne

har været: nipshylde, knivpudsekasse, økseskaft og penal. 8 timer er anvendt til tegning.

Sang, 1 time ugentlig: Efter den tidligere plan.

4de middelklasse.

Religion, 1 time ugentlig: Paulsens kirkehistorie. Kirkehistorisk læsning. Lidt om kirkeaaret og liturgien.

Norsk, 4 timer ugentlig: Broch og Seips udvalg; som pensum læst: Tor henter sin hammer, Dronning Dagmars død, Den politiske Kandstøber, Posthuset, Den norske vinter, Fiskersang, Norsk nationalsang, Var jeg en arbeidsmand, Den græske profil, Juleaften, Tale for Norges seilere, Harald fra Reine, Herremandsbruden, En sommernat paa Krokskogen, Eventyrfortællere, Fædrelandssang, En broder i nød. Repeteret landsmaalpensumet. Norbys literaturomrids. Digtarterne gjennemgaaet uden lærebog. Verslære efter Hofgaards grammatik. Efter Aars's retskrivningsregler læst afsnittet om store forbogstaver og fremmedord. Stile: Hvad synes du bedst om, juleferien eller sommerferien? 2. Nytten af vore skove. 3. Birken. 4. Hvad vi faar vide om Herman von Bremen i de to første akter af Den polit. Kandstøber. 5. Til hvilket fremmed land vilde du helst reise, og hvorfor? 6. Havet rundt Norges kyster og dets betydning. 7. En vinterdag i Kristiania omegn. 8. En søndag eftermiddag paa mit hjemsted. 9. En sammenligning mellem sommer og vinter. 10. De forskjellige maader at reise paa, deres fordele og mangler. 11. Forklar hvad du ved om oplandsklima og havklima. 12. Sammenligning mellem Norge og Danmark m. h. t. naturlig beskaffenhed og næringsveie. 13. Hvad er det, som gjør vort land saa tiltrækkende for fremmede?

Tysk, 5 timer ugentlig: Gundersens tyske læsestykker III. Læst som pensum: Ein Wolfsgericht, Die Sonne, Der Mond.

Die Fixsterne, Die Grenadiere, Das Rittertum im Mittelalter, Die Turniere, Der Handschuh, Des Knaben Berglied, Das Rebe, Die Wallfart nach Kevlaar, Das deutsche Land, Der Rhein, Aus dem Kriege 70—71, I og II, Die Wacht am Rhein, Staatliche Einrichtungen des deutschen Reiches, Das Lied der Deutschen, Vom Urgrossvater, der auf der Tannesass. En del stykker læst kursorisk. Gundersen og Larsen tysk grammatik for begyndere § 138 bogen ud. Repetition af formlære og syntax. Anmerkninger af fraseologisk og grammatisk art dikterede. Stil 1 gang ug. paa skolen efter Kristiansens stiløvelser. Hjemmestil hveranden uge.

Engelsk, 5 timer ugentlig: Brekkes nye læsebog. Læst og lært udenad: Tom's First Adventure, Guy Fawkes, The Dog, The Cat, George Stephenson, Coal, Scotland, Horatio Nelson, Strait of Dover, The British Isles. Repeteret det hele pensum. Løkkes engelske grammatik § 101—140. Gjenfortælling 1 gang ug. paa skolen.

Historie, 3 timer ugentlig: Ræders lærebog i historie repeteret i sin helhed.

Geografi, 2 timer ugentlig: Horns geografi repeteret i sin helhed.

Naturfag, 3 timer ugentlig: G. Holtsmarks fysik fra bevægelse § 34 ud bogen. Alm. repetition. L. Knudsen og A. Falch „Det menneskelige legeme" I. Fra begyndelsen bogen ud.

Mathematik, 5 timer ugentlig: Arithmetik, 2 timer ugentlig. Ole Johannesens lærebog 4de udg. Gjennemgaaet fra ligninger bogen ud. Alm. repetition. Geometri, 1 time ugentlig. A. Eliassens lærebog 4de udg. fra 3die bog ud. Praktisk regning 2 sammenhængende timer efter Ole Johannesens regnebog 3die hefte. Regnskabsførsel. Opgaver hjemme og paa skolen.

Tegning, 2 timer ugentlig: Frihaandsperspektiv. De reglementerede modellers indøvelse i forskjellige stillinger. Tegnet

grupper, 2 à 3 klodser i forskjellige stillinger. Examensopgaver.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Bentzens bog, tabel VIII—XV. Salonskydning, c. 20 skud pr. elev.

Sløid, 2 timer ugentlig: Gradningsarbeide. Som hovedarbeider er udført: hylde, modelrækken no. 84, skammel no. 84, tegnebret no. 86. Endel af de flinkere elever har desuden arbeidet blomsterhylde, blomsterpottefad og penal.

C. Gymnasierne.

1ste klasse.

Religion, 1 time ugentlig. Efter indledende foredrag over den israelitiske poesi er følgende psalmer gjennemgaaet: 8, 19, 51, 32, 103, 23. Efter indledende foredrag over den israelitiske profeti er gjennemgaaet af profeten Jesaja kap. 5—12. Paabegyndt foredrag over kirkehistorien.

Norsk, 4 timer ugentlig. Pauss og Lassens læsebogs. III 3, side 486—696. Landsmaal efter Kohts udvalg, 35 sider. Nygaard, Sproget i Norge. Lassens literaturhistorie fra begyndelsen til § 20 samt biografierne fra side 45—side 66. Stile i A-klassen: 1. De norske og danske folkeviser. 2. Hvilke dannelsesmidler har en stor by at byde? 3. Hvilke betingelser har Norge for at blive et fabrikland? 4. Hvilken betydning har en by for de omliggende landdistrikter? 5. Vore samfærdselsmidler og deres betydning. 6. Hvad kan der siges for og imod skisport? 7. Hvorledes kan vinteren bidrage til at lette og hindre samfærdselen? (tent.) 8. Hvorfor faar man ferier, og hvorledes bør man bruge dem? 9. Hvorvidt kan arbeidet siges at være en velsignelse for menneskene? 10. De forskjellige belysningsmidler. 11. Om Wessel (skolestil). 12. Nød prøver venner. 13. Hvorledes har menneskene

forstaaet at skaffe sig arbeidskraft. 14. Hvad slags læsning tiltaler dig bedst og hvorfor?

B-klassen: 1. Hvilke omstændigheder har gjort nordmændene til en søfarende nation? 2. Hvilke betingelser har Norge for at blive et turistland? 3. Hvilke betingelser har Norge for at blive et industriland? 4. Hvilke hindringer er der for et fuldstændigt jernbanenet i Norge? 5. Aarsagerne til den store udvandring i Norge. 6. Hvorledes bidrager vinden til at lette og hindre samfærdselen? 7. Hvad kan du gjøre for at bevare din helse? 8. Hvorledes kan en skoleelev være til nytte og hygge i sit hjem? 9. Min yndlingssport. 10. Min yndlingslæsning. 11. Vore pligter mod dyrene. 12. Hvilke bekymringer og glæder skolelivet fører med sig. 13. Hvad kræves der af en god norsk stil?

Tysk, 3 timer ugentlig: Tyske læsestykker for gymnasierne side 252—299 og side 207—224. Kristiansens stiløvelser og taleøvelser, de modale hjælpeverber og fra begyndelsen til § 120. Løkkes grammatik, Syntaks § 94. I begyndelsen stil hver uge; senere gjenfortælling.

Engelsk, 5 timer ugentlig: Brekke og Westerns udvalg I. Charles Gordon, David Copperfield, Drakés Voyage, Voyage of the Mayflower, Murder of Ritzio, The British Isles, tilsammen 60 sider. Løkke præpositioner og synonymer 15 sider. Skriftlig gjenfortælling eller reproduktion 1 gang ugentlig.

Matematik, 4 timer ugentlig.: Arithmetik, Bonnevie og Bergs lærebog fra begyndelsen til arithmetiske rækker. M. Alfsen, Plangeometri fra begyndelsen bogen ud. Opgaver hjemme og paa skolen hver uge.

Fransk, 4 timer ugentlig: Bødtker og Høsts lærebog for begyndere fra begyndelsen til side 68 og side 81—90. Alle exempler lært udenad. Læst grammatiken bag i bogen.

Historie, 3 timer ugentlig: Ræders lærebog i oldtidens historie.

Schiøths lærebog i verdenshistorie til korstogene. Stoffet udvidet ved foredrag og diktat.

Geografi, 1 time ugentlig: Af Haffners lærebog i fysisk geografi læst fra begyndelsen bogen ud.

Naturfag, 4 timer ugentlig: Kemi: Johannesen og Nicolaysens lærebog 2den udgave læst ud. De omhandlede stoffe fremviste og de vigtigste reaktioner foretagne. L. Knudsen og A. Falck: Det menneskelige legeme læst ud.

Tegning, 2 timer ugentlig: Frihaandsperspektiv. Harald Petersens modeller.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Bentzens lærebog. Tab. XIII—XVIII og VII—VIII. Balslagning, fodbal og salonskydning.

Sang, 1 time ugentlig: Efter planen.

2den klasse af realgymnasiet.

Religion, 1 time ugentlig: Foredragsvis gjennemgaaet kirkehistorien i tilslutning til Nissens lærebog Johs. Evangelium. Cap. 1, 3, 10 og 13.

Norsk, 5 timer ugentlig: Holberg, Jacob v. Thyboe efter Vetlesens udgave. Derefter læst Erasmus Montanus efter Pauss og Lassens læsebog IV I. Som indledning er det middelalderske drama foredragsvis fremstillet. Derefter er Holbergs liv og forfatterskab foredragsvis behandlet. Indholdet af hans vigtigtigste verker gjennemgaaet. Wessels Kjærlighed uden strømper er gjennemgaaet og mindre digte af Wessel, Ewald og Baggesen er læst op i klassen. Lassens literaturhistorie fra Holberg til romantiken.

Landsmaal: Kohts læsebog. Desuden læst digte og stykker af Aasen, Vinje og Garborg.

Oldnorsk: Nygaards oldnorske læsebog for begyndere læst ud. Stile: 1. Udenlandsreiser. 2. Den nationale scenes betydning. 3. Hvilken betydning har korstogene havt for middelalderens samfundsforhold? (skolestil). 4. Hvilken betydning har det for vort land, at vi værner om vore

skoge? 5. Den teateraften, jeg husker bedst. 6. Vinteren kommer. 7. Hvad interesserer dig mest udenfor skolearbeidet og hvorfor? (skolestil). 8. En sammenligning mellem Englands, Tysklands og Frankriges politiske udvikling i middelalderen (skolestil). 9. Hvad har gjort nordmændene til en af de første sjøfarende nationer? 10. Hvilken betydning vil en jernbaneforbindelse mellem østland og vestland have for vort land? 11. Følgerne af bogtrykkerkunstens opfindelse. 12. Ved hvilke midler udbredes oplysning i vor tid? 13. Kappelyst blandt ungdommen og følgerne deraf for dens udvikling. 14. Dampkraftens og elektricitetens indflydelse paa det materielle og aandelige samkvem mellem menneskene (examensstil). 15. Richelieus personlighed og politik (examensstil).

Tysk, 3 timer ugentlig: Gundersen Tysk for gymnasierne. Læst som pensum Wallensteins Lager, Patriotische Lyrik, Aus der Zeit der Befreiungskriege. Ialt læst statarisk 50 sider og kursorisk 25 sider. De statariske stykker er søgt gjengivne paa tysk i form af spørsmaal og svar. Læst om Schiller efter de biografiske oplysninger i læsebogen. Desuden dikteret litteraturh. oplysninger om den klassiske periode. Grammatik: Anmerkninger dikteret. Enkelte stykker af Kristiansens tale- og stiløvelser. Stil: Dels gjengivelse af digte, dels gjenfortælling, i regelen hjemme.

Engelsk, 2 timer ugentlig: Brekke og Western Engelske forfattere for gymnasiets 2den og 3die kl. Charles I and Parliament, Last sitting of Parliament in 1629, Impeachment of 5 members, Of the Crimean War, Of State of American Colonies, Speech by John Bright, Of Passing of the Reform Bill, tilsammen 56 sider. Desuden hjemmelæsning og extemporallæsning ca 40 sider.

Fransk, 2 timer ugentlig: Bødtker og Høst franske læsestykker for gymnasiet. 51 sider. Knudsens grammatik formlæren.

Historie, 3 timer ugentlig: Schjøths lærebog i verdenshistorie læst fra forliget i Verdun 843 til Konstantinopels fald 1453. Storm-Petersens Nordens historie fra begyndelsen til 1814. Vigtigere afsnit gjennemgaaet foredragsvis: delvis tildikteret.

Geografi, 2 timer ugentlig, 1ste halvaaar: Aksel Steens matematiske geografi læst tilende.

Naturhistorie, 2 timer ugentlig, 2det halvaar. Thekla Resvolls botanik læst tilende.

Mathematik, 6 timer ugentlig: Johannesens trigonometri læst ud. Bonnevie og Bergs arithmetik fra arithm. rækker ud. Guldbergs sterometri læst ud. Guldbergs lærebog i analytisk geometri fra begyndelsen til cirkelen med udeladelse af polarkoordinater. Opgaver hver uge hjemme og paa skolen.

Fysik, 4 timer ugentlig: Af Schiøtz lærebog læst fra begyndelsen til læren om magnetisme. Forbigaaet om den almindelige gravitation og den fysiske pendel samt dele af bølgelæren og lydlæren. Opgaveregning og afhandlinger hjemme og paa skolen.

Tegning, 2 timer ugentlig: Legemer i opret, enkelt-skraa og dobbelt-skraa stilling. Udfoldning. Skjæring mellem legemer og planer. Legemer staaende paa et plan og skaaret af et andet plan. Lette artiumsopgaver.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Som 1 g.

Sang, 1 time ugentlig, Som 1 g.

2den klasse af det spr.-hist. gymnasium.

Religion, som 2 rg.

Norsk, som 2 rg. Derhos i 1 særtime fremmed literatur. Læst Øhlenschlägers Aladdin, et udvalg af Runebergs Fänrik Stål, Iliadens 6te bog, og Aneidens 2den bog efter Gjertsens Klassisk læsning I.

Tysk, som 2 rg.

Engelsk, som 2 rg. Derhos i 3 særtimer af Brekke og Westerns Udvalg Character of Elizabeth, The Landing of William of Orange, William and Mary, Death of William, Character of William, Scotland I, The Highlands, The British Empire, Formation of the English Nation, Rise of Methodism, Cromwell — tilsammen 90 sider. Western, omrids af eng. institutioner. Paabegyndt Otto Anderssens Short History of English Literature til side 28. Skriftlige resuméer af de læste stykker, gjenfortællinger, fri opgaver.

Historie, som 2 rg. I 2 særtimer gjennemgaaet Historisk læsning for gymnasiet: 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7. Desuden af Macaulay: Introduction to the History of England.

Fransk, som 2 rg, desuden i 2 særtimer af læsebogen ca. 140 sider, statarisk og extempore. Af Knudsens franske grammatik Syntaxen.

Mathematik, 2 timer ugentlig: Bonnevie og Bergs arithmetik fra arithm. rækker ud. Johannesens trigonometri. Skriftlige øvelser hjemme og paa skolen.

Gymnastik, som 2 rg.

Sang, som 2 rg.

3die klasse af realgymnasiet.

Religion, 2 timer ugentlig: Lucas Evangelium kap. 9, 51 ud. Repeteret Nissens kirkehistorie.

Norsk, 2 timer ugentlig: Vetlesens norske digte side 1—91. Holbergs Erasmus Montanus. Lassens literaturhistorie læst i sin helhed. Nygaard, Sproget i Norge. Stile: 1. De store byers fortrin og mangler. 2. De norske skoge og deres betydning for landet. 3. Karakteristik af middelalderen. 4. Hvilken betydning har de skjønne kunster for menneskene? 5. Den fransks revolutions aarsager (tent.) 6. Disciplinen og dens betydning i livets forskjellige forhold (tent.) 7. Selskabelighed, dens lys- og

skyggesider. 8. Værdien af godt navn og rygte. 9. Arbeidets velsignelse. 10. Hvorfor kommer gode forsætter ikke til udførelse? 11. Kampen mod naturforholdene i vort land og dens betydning for folkekarakteren. 12. Hvorfor læser vi historie?

Oldnorsk, 2 timer ugentlig: Tors færd til Udgardeloke, Balders død, Lokes straf, Kjartan Olavson, Hamarsheimt, Havamál, Haakon den godes død efter Nygaards læsebog. Nygaards grammatik § 8 ud. Literaturhistorie.

Engelsk, 5 timer ugentlig: Brekke og Westerns læsebog for det sp.-hist. gymn. c. 100 sider statarisk og kursorisk. Hver uge skolestil og hveranden uge hjemmestil efter Kroghs og Brynildsens stiløvelser. Sommerfelts literaturhistorie.

Fysik, 4 timer ugentlig: Schiøtz lærebog, elektricitet og magnetisme. Alm. repetition. Opgaver hjemme og paa skolen hver uge.

Kemi, 2 timer ugentlig: Johannesens og Nicolaysens lærebog side 102 ud. Alm. repetition.

Naturhistorie, 1 time ugentlig: Sørensens lærebog side 107 ud. Alm. repetition.

Mineralogi: Corneliussens lærebog. Bestemmelse af mineraler.

Mathematik, 6 timer ugentlig: Guldberg analytisk geometri repeteret fra begyndelsen til ellipsen og læst videre bogen ud. Bonnevie og Sørensens geometri repeteret i sin helhed. Holst, høiere aritmetiske rækker læst ud. Bergs aritmetik læst om kjædebrøk, ubestemte ligninger og rækker. Hjemmeopgaver og skoleopgaver regelmæssig hver uge.

Historie, 3 timer ugentlig: Ræders oldtidens historie repeteret. Storm-Petersens Nordens historie læst i sin helhed. Schjøths og Wallem, Frankriges historie repeteret.

Fransk, 3 timer ugentlig: Voltaire Charles Douze c. 175 sider. (Bibliothèque Nationale) statarisk og kursorisk. Knudsens franske grammatik repeteret.

Geografi, 1 time ugentlig: Johannesens mathemat. geografi læst

og repeteret. Repeteret endel af Gundersens politiske geografi.

Tegning, 2 timer ugentlig: Examenstegninger fuldført. Projektionstegning efter A. Petersens lærebog. Gjennemgaaet examensopgaver.

Gymnastik, 3 timer ugentlig: Bentzens lærebog Tab. XVI—XXII. Fodbal og andre ballege. Floretfegtning.

Sang, 1 time ugentlig; Efter planen.

3die klasse af latingymnasiet.

Religion: Som 3 rg.

Norsk, 2 timer ugentlig: Holberg „Erasmus Montanus", Ibsen „De unges forbund". Digte af Wergeland: Kongens ankomst, Den første gang, Hardanger. Welhaven: Norges dæmring, Eivind Bolt. Pauss og Lassens læsebog benyttet. Lassens literaturhistorie. Stile: 1. Norges fremgang i det 19de aarh. 2. En karakteristik af Napolen. 3. Mit standpunkt til afholdssagen. 4. Mit standpunkt til fredssagen. 5. Hvilken betydning har det for et menneskes udvikling, at det tidlig bliver henvist til at hjælpe sig selv. 6. Den franske revolutions aarsager (tent). Disciplinen og dens betydning i livets forskjellige forhold (tent.) 8. Agerbrug som kulturens begyndelse. 9. Hvorvidt kan et lands naturforhold siges at betinge kulturudviklingen? 10. Pressens udbredelse og betydning. 11. Hvorfor lærer vi historie (tent.)? 12. Forstandig og uforstandig godgjørenhed. 13. Kampen mod naturforholdene i vort land og deres indflydelse paa folkekarakteren (ext.) 14. Islands betydning for Norden.

Klassisk literatur i oversættelse, Aischylos, Perserne og Platons Apologi.

Oldnorsk, 2 timer ugentlig: Som 3 rg.

Latin, 2 timer ugentlig: Vergils Æneide II fra v. 506 og IV. Horats breve I 1, 6, 7, 10, 11, 16, Satirer I, 9, II, 5.

Oder I, 9, 19, 22, 31, 38 II, 3, 8, 10, 14, 16, III 1, 5, 9, 19, 23, IV, 3, 7. Repeteret Livius bog XXI kap. 4—45, bog XXII. Tacitus: Weisses udvalg Agrippina d. yngre. Extemp: Cicero in Catilinam I, II, III. Schreiners grammatik fra begyndelsen til verbet. Weisses antikviteter fra Senatet ud. Literaturoversigten. Schreiners vocabular. Hver uge en oversættelse paa skolen, hver anden uge oversættelse hjemme.

Fransk: Som 3 rg.

Historie: Som 3 rg.

Mathematik, 3 timer ugentlig: Guldbergs sterometri fra begyndelsen ud. Repeteret trigonometrien. Opgaver hjemme og paa skolen.

Tysk, 2 timer ugentlig: Schiller: Wallensteins Lager. Gøethe: Herman v. Dorothea. Heine, Lorelei, Die Grenadiere, Die Wallfarth nach Kevlaar, samt Reisebilder efter Gundersens læsebog II. Gjennemgaaet den klassiske periode i tysk literatur.

Engelsk, 3 timer ugentlig: Macaulays Monmouth pag 40 ud. Byron, Prisoner of Chillon. Sommerfelts læsebog for gymnasiet I, Peter Trotman. Kursorisk er læst ca. 70 sider. Løkkes grammatik.

Geografi: Som 3 rg.

Gymnastik: Som 3 rg.

Sang: Efter planen.

VII. Examina.

Examen artium.

Til examen artium fremstillede sig i 1901 27 elever, hvoraf 26 bestod examen.

Kandidaterne paa reallinjen var:

1. Aas, Nils, født i Kragerø 25de oktober 1880 af forældre Thorbjørn Andreas Baan og Olava f. Olsen. Elev af skolen i 2 aar.
2. Asper-Jacobsen, Trygve, født i Kragerø 23de oktober 1882 af forældre kæmner Jacob Jacobsen og Netta f. Asper. Elev af skolen i 1 aar.
3. Bauman, Hans Petter Rasmus Schnitler Krag, født i Skedsmo 14de mai 1878 af forældre ingeniør H. Kr. M. Anderssen og Ada f. Falkenstrøm. Elev af skolen i 1 aar.
4. Berg, Jacob Bull, født i Sem 15de september 1883 af forældre bestyrer L. J. Berg og Martha f. Bull. Elev af skolen i 2 aar.
5. Blix, Ragnvald, født i Kristiania 12te september 1882 af forældre professor E. Blix og Emma Alvilde f. Hansen. Elev af skolen i 4 aar.
6. Breien, Roal, født i Bodø 9de april 1882 af forældre toldkasserer R. Breien og Rebekka f. Koren. Elev af skolen i 3 aar.
7. Christophersen, Anna Sophie, født i Kragerø 25de august 1883 af forældre skibsfører J. A. Christophersen og Ingeborg Kristine f. Thorbjørnsen. Elev af skolen i 1 aar.
8. Didriksen, Aksel Eugen, født i Kristiania 20de november 1882 af forældre papirhandler A. S. Didriksen og Ellen Johanne f. Bredesen. Elev af skolen i 12 aar.
9. Hanssen, Carl Frølich, født i Fredrikshald 8de januar 1883 af forældre res. kap. Nils Eugène Hanssen og Elise f. Caspersen. Elev af skolen i 12 aar.
10. Heiberg, Frithjof, født i Kristiania 29de juni 1883 af forældre høiesteretsadvokat T. E. B. Heiberg og Henriette Louise Elisabeth f. Thorne. Elev af skolen i 12 aar.
11. Heje, Gregard, født i Kristiania 13de februar 1883 af forældre bankdirektør K. K. Heje og Bertha f. Kjuus. Elev af skolen i 12 aar.

12. Ohlsen, Harald William, født i Kristiania 2den februar 1883 af forældre overretssagfører Hj. Ohlsen og Betzy Marie f. Jæger. Elev af skolen i 12 aar.
13. Ringe, Hans Christian, født i Kristiania 12te marts 1882 af forældre fabrikeier L. Chr. Ringe og Fredrikke f. Holst. Elev af skolen i 13 aar.
14. Sandberg, Trygve, født i Norderhov 7de marts 1883 af forældre maltkontrollør O. R. Sandberg og Louise f. Dehlie. Elev af skolen i 2 aar.
15. Spørck, Ingegerd, født i Kristiania 27de februar 1883 af forældre kaptein A. G. Spørck og Mimi f. Jenssen. Elev af skolen i 3 aar.
16. Støttum, Aasmar Karl Fredvald, født i Kristiania 12te september 1881 af forældre kasserer A. Støttum og Ingeborg f. Grinaker. Elev af skolen i 3 aar.
17. Toen, Olav, født i Vegglid 29de december 1877 af forældre H. Toen og Aashild f. Vetrhus. Elev af skolen i 3 aar.
18. Vollaug, Kristofer, født i Nannestad 30te juni 1882 af forældre gaardbruger Nils Vollaug og Johanne f. Olsen. Elev af skolen i 3 aar.
19. Wenneberg, Sigrid, født i Kragerø 25de mai 1880 af forældre kjøbmand S. A. Wenneberg og Anette Regine f. Frogner. Elev af skolen i 2 aar.
20. Wettergreen, Emil Jeseph, født i Kristiania 20de juni 1883 af forældre skibsfører E. O. M. Wettergreen og Anne f. Nilsen. Elev af skolen i 1 aar.
21. Østby, Nils, født paa Tønset 12te april 1882 af forældre kirkesanger E. Østby og Anne f. Nilsen. Elev af skolen i 1 aar.

Kandidaterne paa latinlinjen var:

1. Birkeland, Peter Hersleb, født i Kristiania 10de december 1882 af forældre højesteretsassessor L. Birkeland og Elen Augusta f. Kildal. Elev af skolen i 9 aar.

2. Bonnevie, Nils Heyerdahl, født i Bærum 17de august 1880 af forældre høiesteretsadvokat A. Chr. Bonnevie og Wilhelmine f. Ingstad. Elev af skolen i 3 aar.
3. Johansen, Trygve Lauritz, født i Kristiania 21de juni 1881 af forældre høiesteretsadvokat L. B. Johansen og Lina f. Verdich. Elev af skolen i 13 aar.
4. Kildal, Eilif, født i Kristiania 9de mai 1884 af forældre fhv. statsraad Birger Kildal og Sofie Lund f. Berger. Elev af skolen i 11 aar.

Realartium 1901.

Navne	Norsk stil	Engelsk stil	Mathematik skr.	Fysik skr.	Religion.	Norsk og oldnorsk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathematik m.	Naturkundskab	Tegning	Hoved-karakter	
Aas, Nils	3	3	3	5	4	4	3	4	4	3	5	3	1	3,48	Tg.
Asper-Jacobsen, T.	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1,38	Ug.
Bauman, H. P.	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1	2	3	1	2,00	Mg.
Berg, J. B.	3	3	3	2	2	2	1	3	2	1	3	2	1	2.15	Mg.
Blix, R.	4	4	3	4	2	2	2	2	2	3	4	4	1	2,77	G.
Breien, R.	3	4	4	2	1	2	1	2	1	1	2	2	1	2,00	Mg.
Christophersen, A. S.	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1,31	Ug.
Didriksen, A. E.	3	3	3	2	2	2	2	2	3	2	4	3	1	2,46	Mg.
Hanssen, C. F.	3	2	1	4	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1,54	Mg.
Heiberg, F.	3	3	3	3	4	2	2	3	5	2	4	4	1	3,00	G.
Heje, G.	3	4	4	2	4	3	2	3	4	2	3	2	2	2,92	G.
Ohlsen, H. W.	3	4	4	2	3	1	1	2	2	2	3	3	2	2,46	Mg.
Ringe, H. Chr.	3	4	3	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2,54	G.
Sandberg, T.	3	3	4	1	1	2	2	3	3	2	4	3	1	2.46	Mg.
Sporck, J.	3	4	3	3	3	1	2	2	3	4	3	2	1	2,62	G.
Støttum, Aa.	4	3	3	3	2	2	2	2	1	2	4	2	2	2,38	Mg.
Toen, O.	3	2	3	2	2	2	2	3	2	2	3	2	1	2,23	Mg.
Vollaug, Kr.	3	3	3	4	1	2	2	3	2	1	3	3	2	2,46	Mg.
Wenneberg, S.	4	3	3	1	2	2	2	2	1	1	3	2	2	2,15	Mg.
Wettergreen, E.	3	3	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1,85	Mg.
Østby, N.	3	4	3	3	2	2	2	3	4	3	2	3	3	2,85	G.

Latinartium 1901.

Navne	Norsk stil	Latinsk oversættelse	Mathematik skr.	Religion	Norsk og oldnorsk	Latin m.	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathematik m.	Hoved-karakter
Birkeland, P. . .	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1,38 Mg.
Bonnevie, N. . .	3	2	3	1	1	2	2	1	2	3	1	1	2	1,85 Mg.
Johansen, T. . .	3	3	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1,46 Mg.
Kildal, E. . . .	3	2	3	1	1	2	2	1	2	1	2	1	3	1,85 Mg.

Endvidere fremstillede sig 34 privatister til realartium, hvoraf 17 bestod examen.

Til examen artium fremstillede sig i 1902 23 elever. En trak sig tilbage. Af de øvrige bestod 16 examen.

Kandidaterne paa reallinjen var:

1. Baastad, Wilhelm Adam Johan Friis, født i Cardiff 24de december 1882 af forældre grosserer W. Baastad og Hanna f. Friis. Elev af skolen i 10 aar.
2. Borge, Olaf Sverre, født i Kristiania 2den juli 1883 af forældre verkseier Ole Borge og Thekla f. Torgersen. Elev af skolen i 3 aar.
3. Enderud, Jens Oscar, født i Kristiania 7de mai 1883 af forældre gaardbruger J. Enderud og Louise f. Olsen. Elev af skolen i 8 aar.
4. Erichsen, Carsten Marius, født i Trysil 23de august 1882 af forældre sogneprest H. N. Erichsen og Eline Christiane f. Syversen. Elev af skolen i 1 aar.
5. Fløtten, Peter Birger, født i Nordre Odalen 28de august 1884 af forældre lensmand B. Fløtten og Sigrid f. Nielsen. Elev af skolen i 3 aar.

6. Frydenlund, Karl Peter, født paa Ringsaker af forældre agent A. Frydenlund og Martha f. Neraasen. Elev af skolen i 1 aar.
7. Holth, Anders, født i Nordre Odalen 25de september 1883 af forældre gaardbruger P. Holth og Elen Johanne f. Bakken. Elev af skolen i 4 aar.
8. Nordhagen, Aslaug Fredrikke, født i Kristiania 28de februar 1882 af forældre overlærer Johan Nordhagen og Christine Magdalene f. Johansen. Elev af skolen i 3 aar.
9. Rømcke-Olsen, Sofus, født i Kristiania 12te april 1883 af forældre telegraffuldmægtig O. E. Rømcke-Olsen og Johanna f. Gabrielsen. Elev af skolen i 3 aar.
10. Spørck, Einar Geelmuyden, født i Kristiania 10de oktober 1882 af forældre grosserer J. Spørck og Augusta f. Geelmuyden.
11. Steen, Torleif, født i Kristiania 18de juni 1884 af forældre agent Oscar Steen og Amilla Agathe f. Steen. Elev af skolen i 5 aar.
12. Stoltz, Eyvind, født i Skjerstad 1ste oktober 1884 af forældre ingeniør Jan Stoltz og Sophie f. Schirmer. Elev af skolen i 3 aar.

Kandidaterne paa latinlinjen var:

1. Bernts, Thorleif Sundby, født i Østre Aker 20de juli 1883 af forældre grosserer Ole Nicolai Bernts og Emma Cathinca f. Sundby. Elev af skolen i 13 aar.
2. Didriksen, Bjarne Thorleif, født i Kristiania 19de mai 1884 af forældre papirhandler Axel Severin Didriksen og Ellen f. Bredesen. Elev af skolen i 12 aar.
3. Dieseth, Hanna Marie f. Resvoll, født i Vaage 11te september 1879 af forældre kopist H. Resvoll og Julie Marthine f. Deichmann. Elev af skolen i 1 aar.
4. Getz, Anton Fredrik, født i Kristiania 5te marts 1884 af forældre rigsadvokat B. Getz of Johanne f. Berg. Elev af skolen i 12 aar.

Da det var sidste aar der afholdtes examen artium efter den gamle ordning, blev samtlige disciple af næstøverste klasse opflyttede i øverste klasse ved examen i 1901, uanset om skolen ansaa dem modne til at bestaa artium i 1902.

Realartium 1902.

Navne	Norsk stil	Engelsk stil	Mathematik skr.	Fysik skr.	Religion	Norsk og oldnorsk	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathematik m.	Naturkundskab	Tegning	Hovedkarakter	
Baastad, W.	3	4	3	3	3	2	2	2	3	3	3	syg	2		
Borge, O.	3	3	4	2	1	1	2	3	1	3	3	2	3	2,38	Mg.
Enderud, J.	4	4	4	4	2	2	3	2	2	3	2	3	3	2,92	G.
Erichsen, C.	3	3	4	3	2	2	2	3	4	3	4	3	3	3,00	G.
Fløtten, P.	3	4	3	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1,85	Mg.
Frydenlund, K.	3	2	1	3	2	2	1	1	2	2	3	2	2	2,00	Mg.
Holth, A.	3	4	3	4	3	2	2	2	2	2	4	4	2	2,85	G.
Nordhagen, A.	3	4	3	4	2	2	1	1	3	2	2	3	2	2,46	Mg.
Romcke-Olsen, S.	4	4	3	2	2	2	2	2	3	1	3	2	2	2,46	Mg.
Sporck, E.	4	4	8	4	2	2	1	2	3	1	4	2	3	2,77	G.
Steen, T.	4	4	3	4	3	3	2	1	3	2	4	3	3	3,00	G.
Stoltz, F.	3	2	3	2	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1,69	Mg.

Latinartium 1902.

Navne	Norsk stil	Latinsk oversættelse	Mathematik skr.	Religion	Norsk og oldnorsk	Latin m.	Fysik	Engelsk	Fransk	Historie	Geografi	Mathematik m.	Hovedkarakter	
Berats, Th.	3	4	4	4	2	3	3	2	2	2	3	3	3	2,92	G.
Didriksen	3	2	3	2	1	2	2	1	1	2	2	1	2	1,85	Mg.
Dieseth, H.	2	3	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1,46	Mg.
Getz, A.	3	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1,31	Mg.

Af privatister fremstillede sig til realartium 40, hvoraf 25 bestod examen, og 1 til latinartium, som bestod examen.

Opgaverne i 1901 var:

Norsk stil no. 1:

Norges fremskridt siden 1814.

Norsk stil no. 2:

Hvilke følger kan det have for et menneskes udvikling, at det tidlig er henvist til at hjælpe sig selv.

Latinsk oversættelse.

Hannibal, quum in Africam rursus transisset, ad reficiendum ex jactatione maritima militem paucis diebus sumptis, magnis itineribus Zamam contendit. Inde præmissi speculatores quum, excepti a custodibus Romanis, deducti ad Scipionem essent, traditos eos tribunis militum jussosque omisso metu visere omnia per castra, qua vellent, circumduci jussit; percontatusque, satisne per commodum omnia explorassent, datis, qui prosequerentur, retro ad Hannibalem dimisit. Hannibal nihil quidem eorum, quæ nuntiabantur, læto animo audivit; maxime hostis fiducia, non de nihilo concepta, percussus est. Itaque quanquam et ipse causa belli erat et adventu suo turbaverat et pactas indutias et spem foederum, tamen, si integer, quam si victus peteret pacem, æquiora impetrari posse ratus, nuntium ad Scipionen misit, ut colloquendi secum potestatem faceret. Scipio quum colloquium haud abnuisset, ambo ex composito duces castra protulerunt, ut coire ex propinquo possent. Summotis pari spatio armatis, cum singulis interpretibus congressi sunt, non suæ modo ætatis maximi duces, sed omnis ante se memoriæ, omnium gentium cuilibet regum imperatorumve pares. Paulisper alter alterius conspectu, admiratione mutua prope attoniti, conticuere. Tum Hannibal prior: „Si hoc ita fato datum est, ut, qui primus bellum intuli populo Romano, quique toties prope in manibus victoriam habui, is ultro

ad pacem petendam venirem, lætor te mihi sorte potissimum datum, a quo peterem. Tibi quoque inter multa egregia non in ultimis laudum hoc erit, Hannibalem, cui tot de Romanis ducibus victoriam di dedissent, tibi cessisse. Hoc quoque ludibrium edidit fortuna, ut, quum patre tuo consule ceperim arma, cum eodem primum Romano imperatore signa contulerium, ad filium eius inermis ad pacem petendam veniam. Maximæ cuique fortunæ minime credendum est. In bonis tuis rebus. nostris dubiis, tibi ampla et speciosa danti est pax, nobis petentibus magis necessaria quam honesta. Melior tutiorque est certra pax quam sperata victoria; illa in tua, haec in deorum manu est. Ne tot annorum felicitatem in unius horæ dederis discrimen".

Engelsk stil.

Den 10de januar 1698 ankrede et hollandsk skib udenfor Greenwich, og det rygtedes snart, at den unge keiser af Rusland var ombord og var kommen for at besøge England og dets konge en kort tid.

Man kjendte dengang ikke synderlig til det store rige, over hvilket han regjerede, eller til dets indbyggere, som man i almindelighed ikke ansaa for at være stort bedre end vilde; følgelig var befolkningens nysgjerrighed stor. Naarsomhelst keiser Peter viste sig offentlig, stimlede store skarer om hans vogn i haab om at faa et glimt af den fyrste, om hvem det fortaltes, at han i Holland havde arbeidet som simpel tømmermand. Men Peter likte slet ikke at være gjenstand for Londonernes nysgjerrighed og var ligesaa ivrig efter at undgaa at blive seet, som de var efter at se ham. En dag ønskede han for exempel, at overvære et møde i Lordernes hus; men da han endelig vilde, at ingen skulde være vidende om hans nærværelse, tog han ikke i betænkning at klyve op paa taget og kige gjennem et lidet vindu. Ved en anden leilighed, da han skulde besøge kong William, leiede han en almindelig vogn og kjørte hen til en af slottets

bagdøre, saa ingen uden de, der var indviede i hemmeligheden, havde nogen anelse om, hvem den herre var, der blev indladt. Tilsidst blev han kjed af hovedstadens larm og trak sig tilbage til Deptfort, hvor der blev leiet et hus til ham, og her hengav han sig til en af sine yndlingsfornøielser, nemlig at seile op og ned ad floden paa en yacht, som var stillet til hans disposition.

Under sit ophold i England vandt Peter mange venner ved sin ligefremme opførsel, men forargede ogsaa mange ved sin umaadelighed i mad og drikke og ved sin urenslighed.

Mathematik

ved latinartium.

1.

Søg x af ligningen:

$$x\sqrt{x-a} + a\sqrt{x+a} = \sqrt{x^3+a^3}$$

2.

En spids vinkel (v) er givet. Fra vinkelens toppunkt A er paa det ene ben afsat et stykke AB = a. I B er opreist en perpendikulær, som skjærer vinkelens andet ben i et punkt C. I C er opreist en perpendikulær paa AC og i A en perpendikulær paa AB. Disse perpendikulærer skjærer hinanden i et punkt D.

Find fladeindholdet af firkanten ABCD udtrykt ved a og tg v.

Find dernæst, hvor stor ∠ v maa være, naar dette fladeindhold skal være lig $\frac{3}{2}a^2$.

3.

Et regulært tetraeders side er s. Et plan parallelt med en af sidefladerne deler tetraedret i to legemer, som har lige store overflader. Find siden i det afskaarne tetraeder. Find dernæst forholdet mellem det afskaarne og det hele tetraeders volum.

Tegn tydelige figurer.

Mathematik

ved realartium.

1.

I en ligesidet trekant ABC med given side (a) har man fra hjørnerne trukket rette linjer AD, BC og OJ, saaledes at $\angle$ BAD = $\angle$ CBE = $\angle$ ACF = v. Disse tre linjer begrænser en ny ligesidet trekant. Udføres i denne trekant de samme konstruktioner og saaledes videre i enhver ny trekant, fremkommer en række ligesidede trekanter, hvis sider (a a_1 a_{11} . . .) danner en konvergerende geometrisk række. Hvor stor er denne rækkes konstante kvotient (m), naar dens sum er lig 2 a?

Hvor stor er summen af alle disse trekanters arealer?

Hvor stor er vinkelen v?

2.

I en ret kegle, hvis side (b) er lig grundfladens diameter (2 r), er indskrevet et regulært tetraeder saaledes, at et hjørne befinder sig i keglens grundflades centrum, at dette hjørnes modstaaende sideflade er parallel med keglens grundflade, og at de tre andre hjørner ligger i keglens sideflade.

Find tetraedrets side (s) udtrykt ved keglens grundfladeradius (r).

3.

En vinkel (v) har sit toppunkt i (a, o). Gjennem den nederste af Y aksens skjæringspunkter med vinkelens ben drages en ret linje parallel med X aksen. Denne parallel skjærer vinkelens andet ben i et punkt P. Find ligningen for den kurve, som P beskriver, naar vinkelen dreier sig om sit toppunkt.

I den fundne ligning indsættes v = 45^0. Bestem kurvens art og beliggenhed i dette tilfælde og tegn figur.

Fysik.

1.

Hulspeil.

2.

Et jernbanetog bevæger sig til en begyndelse paa en horisontal bane med konstant hastighed, x.

Ved forøgelse af damptrykket paa lokomotivet bliver togets bevægelse fra et vist øieblik af jevnt voksende.

I de nærmest paafølgende t sekunder tilbagelægger toget 1 meter.

Efterat toget yderligere har tilbagelagt l_1 meter, er dets hastighed vokset til v_1 meter pr. sekund.

Beregn togets oprindelige hastighed.

I det fundne udtryk indsættes:

$$t = 20,\ l = 160,\ l_1 = 240,\ v_1 = 14,$$

og regningen udføres.

3.

P gram af et metal, hvis smeltepunkt er T^0 C, bringes i smeltet tilstand og af smeltepunktets temperatur op i et kalorimeter, der indeholder Q gram olje af t^0 C. Kalorimetrets vandværdi er = v, oljens sp. varme = k. Slutningstemperaturen bliver δ^0 C. Metallets sp. varme i fast tilstand = c. Hvor stor er dets smeltevarme?

I det fundne udtryk indsættes værdierne:

$$P = 5,\ T = 90,\ Q = 200,\ t = 15,\ v = 20,\ k = 0{,}46,$$
$$\delta = 16,\ c = 0{,}1,$$

og regningen udføres.

Opgaverne i 1902 var:

Norsk stil no. 1:

Kappelyst blandt ungdommen og følgerne deraf for dens udvikling.

Norsk stil no. 2:

Keiser Augustus.

Latinsk oversættelse.

Perseus, Macedonum rex, postquam a L. Aemilio Paulo consule apud Pydnam devictus est, cum paucis fugiens Samothracam in insulam trajecit. Neque tamen terra neque mari elabi potuit. Namque practor Octavius parata classe persecutus Samothracam adpulit desertusque ab suis rex Romanis sese filiumque maximum natu Philippum tradidit. In praetoriam navem imponi jussus extemploque classis Amphipolim repetit. Inde Octavius regem in castra ad consulem misit praemissis litteris, ut in potestate cum esse et adduci sciret.

Sordido amictu cum filio Perseus ingressus est castra nullo suorum alio comite, qui socius calamitatis miserabiliorem eum faceret. Progredi prae turba occurrentium ad spectaculum non poterat, donec a consule lictores missi sunt, qui summota multitudine iter ad praetorium facerent. Consurrexit consul, et jussis sedere aliis paulum progressus introeunti regi dextrem porrexit summittentemque se ad pedes sustulit, nec attingere genua passus introductum in tabernaculum adversus advocatos in consilium considere jussit. Prima percontatio fuit, qua subactus injuria contra populum Romanum bellum tam infesto animo suscepisset, quo se regnumque suum ad ultimum discrimen adduceret. Cum responsum expectantibus cunctis terram intuens diu tacitus fleret, rursum consul: „Si juvenis regnum accepisses, minus equidem mirarer ignorasse te, quam gravis aut amicus aut inimicus esset populus Romanus. Nunc vero, cum et bello patris tui, quod nobiscum gessit, interfuisses et pacis postea, quam cum summa fide adversus eum coluimus, meminisses, quod fuit consilium, quorum et vim in bello et fidem in pace expertus esses, cum iis tibi bellum esse quam pacem malle?“ Cum non responderet: „Utcumque“, inquit, „tamen haec inciderunt, sive errore humano seu casu seu necessitate, bonum animum habe: Multorum regum et populorum casibus cognita populi Romani clementia non modo spem tibi, sed prope certam fiduciam salutis praebet.“ Consilio dimisso tuendi

cura regis Q. Aelio mandatur. Eo die et invitatus ad consulem Perseus et alius omnis ei honor habitus est, qui haberi in tali fortuna poterat.

Engelsk stil.

Skotlænderen William Lithgow blev født i det sekstende aarhundrede. I tredivealderen satte han sig i hovedet, at han vilde vandre paa sin fod gjennem alle de lande han kjendte, og alle han fik høre om paa sine vandringer. Paa en tid da ingen reisende nogensinde tænkte paa at reise ti mil fra sit hjem uden at medbringe sine pistoler, kunde en mand, som ansaa det for den simpleste sag af verden at besøge tyrkiske røvere i deres huler eller vandre gjennem ørkenen til Jerusalem, være sikker paa at opleve mange slags eventyr. Dertil kom, at han var ivrig protestant, rede til naarsomhelst at bekjende sin tro og til at lide martyrdøden for den; det var derfor alt andet end sandsynligt, at han kunde vandre gjennem et katolsk land uden at stifte bekjendtskab med inkvisitionen. Imidlertid kom han lige til Rom uden noget uheld; men her begyndte han paa sine eventyr.

En dag, da han spadserede omkring i byens gader, kom han til den store katedralkirke; og da han her saa en del fromme katoliker knæle for et helgenbillede, følte han sig opfordret til lydelig at udtale sin harme over hvad han kaldte deres hedenske afgudsdyrkelse. Der blev opløb, og han blev nødt til at tage tilbens. Inkvisitionen fik nys om sagen og lod ham eftersøge i alle byens herberger. Hans reiser vilde visselig være blevet afbrudt for længere tid, om ikke for bestandig, dersom ikke en landsmand af ham, der tjente hos en italiensk adelsmand, var kommet ham til hjælp. Han smuglede ham op paa et tagkammer, hvor han holdt sig skjult i 3 dage. Derpaa listede begge sig ved midnatstid ud til bymuren, Lithgow blev firet ned med et reb og før daggry havde han lagt Rom langt bag sig.

Mathematik

ved latinartium.

1.

Tre tal, hvis sum er 21, danner en aritmetisk række. Adderes til det første tal 1, til det andet 2, og til det tredje 15, danner de tre nye tal en geometrisk række. Find de tre tal.

2.

For at bestemme afstanden fra punktet A til et utilgjængeligt (og fra A usynligt) punkt P har man fra A stukket ud en ret linje i en vis retning og paa denne linje bestemt to punkter B og C (paa samme side af A), saaledes at AB = 180 m. og BC = 120 m. ∠ ABP og ∠ ACP maales, og man finder ∠ ABP = $73^0\,25^1$ og ∠ ACP = $54^2\,42^1$.

Heraf skal afstanden AP beregnes.

3.

I en kugle med radius lig r er indskrevet en regulær firkantet pyramide, hvis sinus til topvinkelen i hver af sidefladerne er $^4/_5$. Find pyramidens kubikindhold og overflade udtrykt ved kugleradien. Den nævnte vinkel skal ikke beregnes, kun de nødvendige trigonometriske funktioner.

Mathematik

ved realartium.

1.

Givet et punkt M med positive koordinater (a, b). Læg gjennem punktet to parabler, begge med toppunktet i origo O, den ene langs X-aksen, den anden langs Y-aksen. Hvorledes bestemmer man vinkelen α mellem de to kurvers tangenter i punktet M. Beregn særskilt α, naar M har en saadan stilling, at vinkelen α er lig den rette linje OM's vinkel med den positive X-akse.

2.

Søg sin x af ligningen:

$$16 \sin^4 x - 20 \sin^2 x + 5 = 0.$$

Bestem derefter x ved hjælp af de i polygonregningen udviklede udtryk for s_5 og q_{10} uden brug af tabeller. Alle positive værdier af x under 360^0 ønskes angivet.

3.

Om en kugle er der omskrevet en ret kegle, som blir ret afkortet ved planet gjennem keglefladens berøringscirkel med kuglen. I den retafkortede kegle K indskrives en ny kegle k, med den nævnte cirkel til grundflade og samme høide h som den retafkortede kegle.

Det segment af kuglen, som ligger indenfor den retafkortede kegle er $= 4$ k. Find forholdet $\frac{K}{k}$. (Den formel for segmentet, som indeholder kuglens radius, bør man ikke bruge).

Tegn tydelige figurer.

Fysik.

I.

Vædskers udvidelse ved opvarmning.

II.

Et fast legeme, der veier q gram og ved 0^0 C har en specifik vegt σ bringes op i et glaskar; dette fyldes derefter ved 0^0 C fuldstændig med kviksølv, hvis vegt findes at være P gram. Man opvarmer derpaa glaskarret med indhold til t^0 C og finder da, at p gram af kviksølvet rinder ud.

Hvor stor er det faste legemes kubiske udvidelseskoefficient,

naar glassets kubiske udvidelseskoefficient er α, kviksølvets ζ, og kviksølvets specifike vegt ved 0^0 C er s_0?

Indsæt i det fundne udtryk:

$q = 10$; $P = 1000$; $p = 15{,}2$; $\sigma = 2{,}5$; $s_0 = 13{,}6$; $t = 100$; $\alpha = 0{,}000025$ og $\zeta = 0{,}00018$.

III.

En cylindrisk dykkerklokke af høide L meter sænkes med den aabne ende foran ned paa bunden af en sjø. Hvor stor er dennes dybde paa vedkommende sted, naar vandet inde i klokken er steget til en høide h meter, og lufttrykket ved anledningen er H cm? Kviksølvets specifike vegt er s, vandets specifike vegt sættes = 1. Temperaturen i luften og i vandet antages at være den samme.

Indsæt i den fundne formel:

$L = 2$; $h = {}^3/_4$; $H = 76$; $s = 13{,}6$.

Middelskoleexamen.

Til middelskoleexamen i 1901 fremstillede sig 25 elever, hvoraf følgende 24 bestod examen.

1. Bals, Oluf.
2. Bø, Charles.
3. Dahl, Georg.
4. Due, Alf.
5. Dybwad, Harald.
6. Grøndahl, Frithjof.
7. Guettler, Erik.
8. Guettler, Herbert.
9. Hansson, Halvor.
10. Holm, Thorleif.
11. Lorck, Erling.

12. Lyche, Harold.
13. Møller, Eric.
14. Natrud, Eilif.
15. Ohlsen, Eilert.
16. Olssøn, Eivind.
17. Oxaal, John.
18. Pettersen, Peter.
19. Ringvold, Hans.
20. Schou, Thor.
21. Stangebye, Gunnar.
22. Wenneberg, Olaf.
23. Wæhler, Ole.
24. Østgaard, Nicolai.

Til middelskoleexamen 1902 fremstillede sig 21 elever, hvoraf følgende 19 bestod examen.

1. Aas, Valentin.
2. Andersen, Erling.
3. Anonsen, Balthazar.
4. Arnesen, Eugen.
5. Dahlin, Arthur, Julius.
6. Gundersen, Grundtvig.
7. Haarseth, Claus Frimann.
8. Helgesen, Thorleif.
9. Holth, Sverre.
10. Jacobsen, Christen.
11. Johanssen, Oluf Richard.
12. Johnsen, Thorgeir.
13. Krogh, Fredrik Arentz.
14. Mejdell, Thor.
15. Moe, Nils Jacob.
16. Olsen, Arvid Eystein.
17. Sjølie, Kaare Hovind.
18. Stephanson, Robert.
19. Tandberg, Richard.

VIII. Forskjelligt.

I oktober 1901 afgik overlærer N. Arctander ved døden efter nogen tids sygdom. Han havde siden 1899 læst latin i øverste latinklasse. Han havde i denne korte tid vundet saavel kollegers som elevers agtelse og hengivenhed.

I februar 1901 døde elev af 3die klasse af latingymnasiet Sverre Ulfeng og i mai 1902 elev af 2den middelklasse Erik Harris Hansen. De var begge meget bra og afholdte elever og havde gaaet paa skolen fra 1ste forklasse af.

Om gymnasieelevernes besøg paa Fredrikshald er fortalt før.

Af andre begivenheder udenfor det almindelige skolearbeide kan merkes, at skolen holdt en fest til indtægt for et monument over I. S. Welhaven onsdag 15de mai 1901. Der var fuldt hus og meget bifald. Programmet bestod af følgende Nummere:

1. Pianonummere af *Frithjof Grøndahl*. 4de m.
2. Welhavens personlighed og plads i vort aandsliv. Af skolens bestyrer.
3. Koll med bilen. Digt af *Welhaven*. Oplæses af *Eilif Kildal*. 3die Lg.
4. Bergens stift. Digt af *Welhaven*. Oplæses af *Olaf Holtedahl*. 1 Rg.
5. Før og nu. Digt af *Welhaven*. Musik af *Schubert*.
6. Mindets bæger. Digt af *Welhaven*. Folkemelodi.
7. Solvirkning. Digt af *Welhaven*. Musik af *Kjerulf*.
8. Høstsang. Digt af *Welhaven*. Musik af *Flemming*.
9. Fædrelandssangen. Digt af *B. Bjørnson*. Musik af *Nordraak*.

Skolepenge og fripladse.

1. Skolepengene udgjør.

For 1ste forklasse	kr.	50	pr. aar.
— 2den —	„	100	—

For 3die forklasse	kr.	150	pr. aar.
— 4de —	„	200	—
— 5te —	„	200	—
— 1ste—4de middelklasse	„	250	—
— gymnasierne	„	250	—

Skolepengene betales med en tiendedel hver maaned fra og med september til og med juni. For juli og august betales ikke skolepenge.

For den nederste af 2 brødre fragaar en 0,3. Af 3 brødre gaar den nederste frit, de to andre betaler helt ud. Af 4 brødre gaar den næstnederste frit, og for den nederste fragaar 0,3. Yderligere nedsættelser finder ikke sted.

2. Skolepengene skal betales forskudsvis den 1ste i hver maaned. Disciplene modtager af kassereren en kvitteringsbog, som forældre eller værger bør lade sig forevise straks efter hver betaling.
3. Skolepengene beregnes altid for hele maaneder, nemlig fra begyndelsen af den maaned, hvori en discipel kommer ind, til slutningen af den maaned, hvori han gaar ud. Naar altsaa en discipel indmeldes til et nyt skoleaars begyndelse, betaler han skolepenge fra 1ste septbr.
4. Naar en discipel skal forlade skolen, maa udmeldelse ske 2 maaneder forud. Hvis nogen udmeldes med kortere varsel, erlægges dog skolepengene, indtil den bestemte udmeldelsestid er forløben. Fra denne regel undtages de disciple, der gaar ud efter skolens raad eller ønske.
5. De disciple, der fremstiller sig til middelskoleexamen eller examen artium efter at have gjennemgaaet 6te middelklasses og 3die gymnasieklasses kursus, betaler skolepenge til aarets udgang, ligegyldig om de er anmeldte eller ikke. Til examen artium erlægges et gebyr af 40 kr., til middelskoleexamen 20 kr.
6. Naar skolepengene ikke er betalt for 2 maaneder, kan bestyrelsen negte vedkommende discipel adgang til skolen.
7. Fripladse eller nedsættelse i skolepengene tilstaaes kun træn-

gende disciple, der viser god opførsel og gjør god fremgang i skolen, og som har været skolens elev i mindst 2 aar og i denne tid betalt skolepenge.

Naar en af to eller flere brødre faar friplads, bortfalder moderation for de øvrige, hvis ikke anderledes bestemmes.

Ansøgninger om fripladse for det kommende skoleaar indsendes hvert aar inden 1ste juni.

Ordensregler.

Fra skoleaaret 1898—1900 er følgende ordensregler vedtagne og anbragte i klasserne:

1. Naar eleverne om morgenen kommer paa skolen samt ved friminuternes slutning, gaar de straks ind i sine klasser og indtager sine pladse.
2. Ingen elev maa uden tilladelse gaa ind i en fremmed klasse. Eleverne maa ikke laane bøger eller skolesager af hverandre uden med lærerens tilladelse.
3. Raab og høirøstet tale er forbudt i gange og klasseværelser.
4. Intet samarbeide i opgave- eller stilskrivning maa finde sted. De skriftlige arbeider indsamles om morgenen af ordensmanden. Al læsning i gaarden er forbudt i frikvarteret.
5. Skolens inventar maa behandles med forsigtighed. Al skade erstattes af gjerningsmanden, eller hvis han er ukjendt, af den hele klasse. Eleverne er ansvarlige, enhver for sin pult.
6. Elevernes bøger maa holdes rene og ordentlige.
7. I skolens værelser og gange eller paa gaardspladsen maa ingen kaste papirlapper eller lignende ting; alt saadant kastes i de dertil bestemte kasser i gangen.
8. Bøger og andre skolesager maa ikke ved skoletidens afslutning efterlades i pulten. Skrivebøger, karter o. l., som gutterne har lov til at lade ligge paa skolen, anbringes altid i skabene.
9. Er en elev formedelst sygdom eller lignende tvingende aarsag

uforberedt i sine lekser, maa saadant meldes før undervisningens begyndelse og ledsages af skriftlig bevidnelse fra hjemmet.

10. Tilladelse til at blive oppe i friminuterne kan for en enkelt dag gives af klasseforstanderen; ønskes saadan tilladelse for længere tid, maa skriftlig anmodning medbringes fra hjemmet med angivelse af grund.

11. Ingen fritages helt fra gymnastik uden efter lægeattest. De, som for en enkelt time bliver fritaget for dette fag, opholder sig som regel i gymnastiklokalet eller en klasse, hvor der læses.

12. Ingen elev fritages for sang uden efter sanglærerens bestemmelse.

13. Er en elev ved sygdom hindret fra at møde paa skolen, medbringer han, naar han kommer tilbage, bevidnelse herom fra forældre eller foresatte.

Hvor sygdom eller anden tvingende aarsag ikke er tilstede, maa ingen elev udeblive fra skolen uden forud indhentet tilladelse fra bestyrelsen.

14. a) Disciple maa ikke uden bestyrelsens tilladelse paa nogen maade optræde offentlig (f. eks. ved dramatiske forestillinger, koncerter, turnfester o. l.).

b) Disciple maa ikke uden bestyrelsens tilladelse danne foreninger sig imellem, heller ikke optages som medlemmer af andre selskabelige foreninger.

c) Cigar- og tobaksrøgning paa gader, veie eller offentlige steder er absolut forbudt middelskolens elever. De af gymnasiets elever, der har hjemmets tilladelse til at røge, maa dog ikke gjøre dette i skolens omgivelser eller paa veien fra og til skolen.

Eleverne er forøvrigt skolen ansvarlige for sin opførsel ogsaa udenfor denne.

Ligeledes blev under 3dje juni 1896 udfærdiget følgende **Instruks for klasseforstandere:**

Klasseforstanderne har at vaage over elevernes forhold i sin almindelighed, hver i sin klasse.

Særlig har de at paase:

at eleverne indfinder sig i betimelig tid,
at eleverne behandler skolens inventar og sine egne eiendele med varsomhed,
at sedler vedrørende fravær, fritagelse for gymnastik eller tilladelse til at være oppe i friminuterne er i orden,
at klassens skabe og døre aflaases og aabnes af paalidelige elever,
at klasserne ikke tilsmudses med kridt, blæk o. l., og at papir lægges i kasserne, ikke paa gulvet eller i pulterne,
at udluftning gjennem vinduerne foregaar paa en saadan maade, at vinduesglasset ikke knuses eller beskadiges.
Endvidere skal de være de øvrige lærere behjælpelige med disciplinen og paatale og straffe de af dem anmeldte forseelser, efterat disse først er ordentlig undersøgte,
og søge inspektørens og bestyrerens støtte i alvorligere tilfælder, hvor de selv ikke vil overtage ansvaret.

Følgende bestemmelser vedrørende skolens **disciplin og straffe** gjælder siden januar 1894:

1. Mindre ordensforseelser, saasom at glemme skolesager hjemme, paa skolen eller i skabet, og at undlade at forevise sin karakterbog straffes med et kryds, 4 kryds medfører en nedsættelse af den maanedlige hovedkarakter med 8 hundredele og 2 hundredele for hvert følgende kryds.
2. Grovere ordensforseelser, saasom undladelse af at udføre hjemmearbeider, beskadigelse af bøger, skolesager, inventar, gjentagen uopmerksomhed og uro o. l. straffes med 4 for orden, der medfører en nedsættelse af hovedkarakteren af 6 hundredele.

3. Grovere disciplinære forseelser c: ulydighed, næsvished, trods, raahed o. l. straffes med 3 eller 4 eller daarligere karakter for opførsel. 3 medfører en nedsættelse af 6 hundrededele, 4 af 10 hundrededele, 5 af 20 hundrededele i hovedkarakteren.
4. Forsentkommen kan straffes med parade hos klasseforstander eller lærer.
5. Gjensidning og tab af frihed kan dikteres for dovenskab, forsømmelighed eller i gymnasieklasserne for grovere uordener.
6. Legemlig revselse kan anvendes, hvor andre straffe har vist sig frugtesløse eller antages at være mindre virksomme.
7. Bortvisning for kortere tid anvendes, hvor en elevs forgaaelse har været af en alvorligere art, men hvor skolen endnu anser det muligt, at eleven kan forbedre sig.
8. Udvisning i de af loven bestemte tilfælde.

Som straf anvendes endvidere irettesættelse af klasseforstander eller bestyrer, hvor en saadan ansees for mest tjenlig.

No. 1 anvendes blot i middelskolen og kan dikteres af enhver lærer. Kryds indføres kun i protokol og dagbog. Ved maanedsopgjør anføres hvormange kryds vedkommende elev har.

No. 2 anvendes i middelskolen og de to lavere gymnasieklasser; kan dikteres af enhver lærer og bliver ogsaa at notere i karakterbogen.

No. 3 anvendes i middelskolen og de to lavere gymnasieklasser. Den gives af vedkommende lærer efter konference med klasseforstanderen og bliver ogsaa at indføre i karakterbogen.

No. 4 anvendes paa alle skolens trin og dikteres af klasseforstanderen.

No. 5 ligeledes. Dikteres en hel klasse eller en større del af samme gjensidning eller tab af fritid, kan dette først ske efter konference med bestyrelsen.

No. 6 anvendes kun i middelskolen og udøves kun af bestyrelsen eller efter konference med denne af inspektør og klasseforstander. Den kan meddeles klassen og, hvor det er paakrævet, hjemmet.

No. 7 anvendes i gymnasierne og de høiere middelklasser efter beslutning i lærerraad.

No. 8 anvendes over den hele skole efter beslutning i lærerraad.

Hvor en elev viser særlig godt forhold, har klasseforstanderen ret til at hæve hans hovedkarakter med 4 til 8 hundrededele.